

TAMPERE

3.2.2025

XXIII (Viinikka), XXIV (Nekala), XXVI (Jokipohja), JÄRVENSIVU, Asemakaava nro 8725

Diaarinumero: TRE: 932/10.02.01/2020

PALAUTE- JA VASTINERAPORTTI

**Valmisteluaineistosta
nähtävilläoloaikana 24.10.–14.11.2024
saadut kommentit (yhteensä 61kpl)**

**viranomaisilta ja hallintokunnilta (5 kpl)
osallisilta (56 kpl)**

Vastauskooste useissa osallisten mielipiteissä esiintyneisiin teemoihin liittyen

MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN

Tampereen kaupunki on asettanut päätöksenteon kautta tavoitteita lidesjärvelle ja sen ranta-alueille. Nämä tavoitteet ilmenevät Tampereen luonnonsuojeluohjelmasta, ajantasaisesta yleiskaavasta (Kantakaupungin yleiskaava 2040 ja vaihekaava valtuustokaudelle 2017-2021) sekä viherpalveluohjelmat (Leikkipaikat 2021-2030, Koirapalvelut 2011-2025). Luonnonsuojeluohjelman ja yleiskaavan on hyväksynyt kaupunginvaltuusto, viherpalveluohjelmat puolestaan yhdyskuntalautakunta. Asemakaava vastaa näitä yleispiirteisempiä suunnitelmia ja ohjelmia.

Kantakaupungin yleiskaavassa keskuspuistoverkostoa koskevia tavoitteita avataan yleiskaavamerkinnän kuvauksessa: ”Keskuspuistoverkoston tehtävänä on muodostaa selkäranka eri kaupunginosien viheralueille ja -yhteyksille sekä toimia tasapainottavana elementtinä tiivistyvän kaupungin rakennettujen alueiden lomassa, koota virkistystoimintoja ja tarjota monipuolisia vapaa-ajan mahdollisuuksia, lisätä asukkaiden lähiliikkumisen mahdollisuuksia ja asumisviihtyvyyttä, ylläpitää vesitasapainoa, muodostaa pohjavettä, parantaa paikallis- ja pienilmasto-oloja, puhdistaa ilmaa sekä toimia monipuolisena elinympäristönä ja ekologisena yhteytenä luonnon kasvi- ja eliölajeille. Keskuspuistoverkoston päivittäisessä käytössä / lähivirkistyskäytössä olevat virkistysalueet on tarkoitus asemakaavoittaa virkistysalueiksi alueiden muun asemakaavoituksen yhteydessä.”

Yleiskaavassa on esitetty tavoite myös vanhan Nekalan kaatopaikan kunnostamisesta.

HÄVITETÄÄNKÖ IIDESJÄRVEN ETELÄRANNALTA VILLIN LUONNON TUNTU

Ilman suunniteltua hoitoa maiseman umpeen kasvu on luontainen kehityskulku. Suunniteltu hoito ei tällä suunnittelualueella kuitenkaan tarkoita perinteisen puistomaista ympäristöä, jollaista monissa mielipiteissä on kritisoitu. Asemakaavamääräykset painottavat luontoarvojen huomioimista ja luonnon monimuotoisuuden turvaamista alueella. Viheralueen yleissuunnitelma perustuu alueen umpeenkasvun välttämiseen sekä mahdollisimman monipuolisten kasvillisuustyyppien ja sitä kautta eläimistön elinympäristöjen ylläpitoon.

Vanhimmat tiedot lidesjärven etelärannan käytöstä ovat 1780 -luvulta, jolloin alue oli peltoa ja niittyä. Pääpiirteissään tilanne pysyi tällaisena lähes kaksisataa vuotta, noin 1970 -luvulle saakka. Vielä 1980 -luvun lopulla eteläranta on ollut melko avointa maisematilaa, jonka jälkeen kuluneiden runsaan neljäkymmenen vuoden aikana alueelle on kasvanut ensin ruohovarista kasvillisuutta ja sitten pensaita ja puustoa.

Esimerkkinä hoidon tarpeesta voidaan pitää rantavyöhykkeen puustoa ja pensaikkoa, joka tarjoaa elinympäristöä pesiville linnuille. Tiheäksi kasvaessaan se saattaa toisaalta tarjota liian paljon piilopaikkoja myös vesilintujen pesintää uhkaaville pienpedoille ja petolinnuille.

lidesjärven etelärannalle, Nekalanrannalle, laaditaan asemakaavamääräyksen mukaisesti kaavan vahvistumisen jälkeen hoito- ja käyttösuunnitelma, joka sovitetaan yhteen myöhemmin perustettavan lidesjärven luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman kanssa.

Kaatopaikan kunnostus tarkoittaa väliaikaisesti suurta muutosta nykytilanteeseen nähden. Kunnostettavalta alueelta joudutaan poistamaan kasvillisuus ja puusto uusien pintakerrosten rakentamisen vuoksi. Uudet maakerrokset muuttavat kaatopaikan alueen korkeusasemia. Loivennettavilta luiskilta kaivetaan pois pintamaata ja jätetäyttöä. Pintakerrosten rakentamisen jälkeen kaatopaikan aluetta kehitetään ruderaatin tyyppiseksi ympäristöksi ja sen reunalle istutetaan uutta puustoa.

MIKSI KOKO IIDESJÄRVEN ETELÄRANTAA EI LIITETÄ LUONNONSUOJELUALUEESEEN

Asemakaavassa on esitetty luonnonsuojelualueen rajausta lidesjärven vesialueelle ja rantavyöhykkeelle Tampereen yleiskaavan ja luonnonsuojeluohjelman mukaisesti. Nekalanrannaksi nimetyllä lidesjärven etelärannalla luontoarvojen säilymistä turvataan asemakaavamääräyksiin.

MITEN IIDESJÄRVEN LUONNONSUOJELUALUEEN MUODOSTAMISTA SEKÄ HOITO- JA KÄYTTÖSUUNNITELMAN LAATIMISTA EDISTETÄÄN

Asemakaavan vahvistuttua Nekalan vanha kaatopaikka voidaan kunnostaa. Tämän jälkeen valmistellaan rauhoitus päätös lidesjärven luonnonsuojelualueesta. Päätöstä hakee Tampereen kaupunki ja sen myöntää Pirkanmaan Ely-keskus. Luonnonsuojelualueelle ja sitä ympäröiville ranta-alueille laaditaan omat hoito- ja käyttösuunnitelmansa, joissa esitetyt toimenpiteet sovitetaan yhteen.

MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE

Ajantasaisessa yleiskaavassa (Kantakaupungin yleiskaava 2040 ja vaihekaava valtuustokaudelle 2017-2021) sekä viherpalveluohjelmissa (Leikkipaikat 2021-2030, Koirapalvelut 2011-2025) on arvioitu erilaisten viheralueiden ja -palvelujen koko kaupungin kattavaa kokonaisuutta, eri palvelujen sijaintia suhteessa asuinalueisiin ja saavutettavuutta. Näissä yleispiirteisemmissä suunnitelmissa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti keskuspuistoverkostoon kuuluvalle Nekalanrannan viheralueelle on esitetty myös toiminnallisia alueita. lidesjärven etelärannan 20 hehtaarin alueesta toimintaviheralueeksi on esitetty noin 1.5 hehtaaria. Tämä toimintaviheralueen kokonaispinta-ala kattaa kaikki alueelle esitetyt uudet toiminnot; leikki- ja kuntoilupaikan, koirapuiston, piknik – ja nuotiopaikan sekä lintutornin alueen. Noin hehtaari tästä alueesta on nykyisin huolto- tai varikkokäytössä olevia sora- tai hiekkakenttiä Nekalantien välittömässä läheisyydessä. Pääosa uusista toiminnoista voidaan toteuttaa ilman kasvulliseen ympäristöön tehtäviä muutoksia.

Useissa mielipiteissä on ehdotettu Nekalanrantaan esitetyn leikkialueen sijaan kehitettäväksi Lampipuiston leikkipuistoa tai uutta leikkipuistoa Viinikanpuistoon. Lampipuiston leikki- ja kuntoilupaikan kehittäminen ja laajentaminen ei ole mahdollista alueen kulttuurihistoriallisten arvojen vuoksi. Samasta syystä leikkipuisto ei sovi Viinikanpuistoon.

VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS?

Asemakaavan ja viheralueen yleissuunnitelman pohjaksi on laadittu kattavasti luontoselvityksiä, jotka ovat asemakaava-aineiston liitteenä. (Vastaus jatkuu seuraavalla sivulla)

Asemakaavamerkinnot ja -määräykset tulevat viitoittamaan alueen tulevaa hoitoa ja käyttöä. Tampereen yleiskaavassa ja luonnonsuojeluohjelmassa määritelty alue eli asemakaavaan kuuluva lidesjärven vesialue ja osa rantavyöhykettä osoitetaan asemakaavassa luonnonsuojelualueeksi. lidesjärven etelärannalle asemakaavassa osoitettu pääkäyttötarkoitus VL-10 velvoittaa vaalimaan luonnon monimuotoisuutta. Erillisillä asemakaavamerkinnoilla säilytetään ranta-alueella ja maalla esiintyvien luonnonsuojelulain mukaisten lajien elinympäristöt. Näitä lajeja ovat liito-orava, lepakot, täplälampikorento ja idänkirsikorento sekä loistuppisieni. Asemakaavan yleismääräysten mukaisesti alueen suunnittelussa ja kunnossapidossa on huomioitava alueen merkitys lintujen tärkeänä pesintäalueena sekä muutonaikaisena ruokailu- ja levähdysalueena. Asemakaavassa on annettu yleismääräys myös lepakoiden huomioimisesta alueen valaistusta suunniteltaessa.

Nekalanrannaksi nimettyä lidesjärven etelärantaa koskeva viheralueen yleissuunnitelma perustuu alueen umpeenkasvun välttämiseen sekä mahdollisimman monipuolisten kasvillisuustyyppeiden ja sitä kautta eläimistön elinympäristöjen ylläpitoon.

Asemakaavatyön yhteydessä on laadittu luonnon monimuotoisuusarviointi (Ramboll Oy), jossa on tarkasteltu asemakaavan ja viheralueen yleissuunnitelman vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen kaava-alueella. Arvion perusteella suunnitelmien mukaiset toimenpiteet eivät vähennä luonnon monimuotoisuutta alueella, vaan lisäävät sitä jonkin verran. Luonnon monimuotoisuusarvio on asemakaava-aineiston liitteenä.

MITÄ KAAKATPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN

Kaatopaikan kunnostuksen tavoitteena on:

- Vähentää sadevesien imeytymisestä ja jätetäytön huuhtoutumisesta johtuvaa ravinne- ja haitta-ainekuormitusta lidesjärveen tekemällä varsinaiselle jätetäyttöalueelle tiiviit pintakerrokset ja johtamalla jatkossa puhtaat sadevedet pois kaatopaikka-alueelta.
- Parantaa jätetäyttöalueen stabiiliteettia keventämällä ja loiventamalla rantaluiskaa.
- Lisäksi kunnostustavoitteena on kerätä ja käsitellä varsinaisen jätetäytön alueella muodostuvat kaatopaikkakaasut.

Kunnostustoimenpiteet kohdistetaan vain välttämättömiin alueisiin. Kaatopaikan kunnostusalueen raja on asemakaavakartassa osoitettu merkinnällä pima-7: ”Alueen maaperä tulee puhdistaa ja jätteet poistaa maaperästä ympäristöviranomaisen hyväksymien suunnitelmien mukaisesti”. Rajauksessa on huomioitu alueella esiintyvien luonnonsuojelulain mukaisten lajien elinympäristöt. Kunnostuksen ajankohta suunnitellaan luontoarvot (esim. lintujen pesintäajat) huomioiden.

Uudet pintakerrokset rakennetaan kaatopaikan jätetäytön päälle. Tämä tarkoittaa sitä, että asemakaavakartassa näkyvän pima-7 -merkinnän alueella maanpinnan korkeusasema muuttuu, eivätkä siellä nykyisin oleva kasvillisuus ja puut tule säilymään. Jätetäyttöalueen rannan puoleista luiskaa on tarpeen loiventaa, jotta alue kestää uudet pintakerrokset. Tämä aiheuttaa pilaantuneen maa-aineksen ja jätteen kaivutarpeen kaatopaikan pohjoisreunalla.

Pintakerrosten rakentamisen jälkeen kaatopaikan aluetta kehitetään ruderaatin tyyppiseksi ympäristöksi ja sen reunalle istutetaan uutta puustoa.

KAATOPAIKAN KUNNOSTUKSEN RISKIEN HALLINTA

Kaatopaikan kunnostamisesta laaditaan ennen kunnostustöihin ryhtymistä kunnostuksen yleissuunnitelma ja tehdään maaperän puhdistamisesta ilmoitus Pirkanmaan ELY-keskukseen, joka antaa puhdistamisesta päätöksen. Kunnostuksen yleissuunnittelun yhteydessä suunnitellaan myös työnaikaisten ympäristöriskien hallinta. Ely-keskus arvioi niin kaatopaikan suunnitellut kunnostustoimenpiteet kuin työnaikaisten riskien hallintasuunnitelman. Kaatopaikan peittomateriaaleille haetaan tarvittaessa myös Aluehallintoviraston ympäristölupa.

VIERASLAJIEN TORJUNTA

Alueella tehdyn vieraslajikartoituksen perusteella erityisesti entisen kaatopaikan sekä sen läheisyydessä olevien ranta-alueiden vyöhykkeellä esiintyy haitallisia vieraslajeja (jättipalsami, komealupiini, jättitattaret ja isosorsimo). Kaatopaikan varsinaisella jätetäyttöalueella vieraslajien siemenpankki jää pintarakenteiden alapuolelle, mikä estää tehokkaasti niiden uudelleenkasvamista ja leviämistä. Muualla alueella vieraslajisten kasvien osat ja juuret poistetaan.

PUUSTO

Puuston toimenpiteissä huomioidaan suunnittelun aikajänne tähdäten vuosikymmeniä eteenpäin. Puustoa säilytetään metsän tyyppisissä elinympäristöissä ja puustoisilla niityillä. Ylitiheää taimiston puustoa harvennetaan myöhemmin tehtävän pitkän aikavälin suunnitelman mukaisesti, jotta voidaan taata jäljelle jääville yksilöille enemmän kasvutilaa ja elinvuosia. Puistoon on tarkoitus istuttaa uusia puita, jotta kun aikanaan puustoa joudutaan poistamaan iän ja kunnan puolesta, on tulevaisuuden maisema- ja puistopuita jo valmiina kasvamassa.

Uutena puustoisempana alueena voidaan pitää kunnostettavaa kaatopaikan aluetta, jonne istutetaan kaatopaikan pintarakenteiden rakentamisen jälkeen monilajisia, ja -kerroksellisia puuryhmiä tai pienialaisia metsiköitä. Niiden lajisto on kotoperäisiä kukkivia puita ja pensaita, kuten tuomia ja pihlajia. Niistä muodostuu monilajinen reunavyöhyke, mikä tarjoaa suojaa ja ravintoa linnuille ja hyönteisille. Puuryhmät rajaavat avointa tilaa sekä muodostavat avoimen niittyalueen reunaan kerroksellisen puustoisien ilmeen.

SUUNNITELLAANKO ALUEELLE KIRSIKKAPUUSTOA

Alueelle ei suunnitella kirsikkapuustoa. Kunnostettavan kaatopaikan alueelle on esitetty istutettavaksi kotoperäisiä, kukkivia puita ja pensaita. Esimerkkeinä puulajeista suunnitelmaraportissa on mainittu pihlaja ja tuomi. Kirsikkapuuston perustamisesta Tampereelle on tehty valtuustoaloite vuonna 2020, mutta Nekalanrannan suunnittelun yhteydessä on linjattu, että kirsikkapuustoa ei perusteta tälle alueelle.

LISÄÄNTYYKÖ NEKALANTIEEN LIIKENNE JA PYSÄKÖINTI LÄHIALUEEN KATUJEN VARSILLE

Asemakaavaa varten laaditun liikennetarkastelun (WSP Oy, 2025) perusteella liikenne ei Nekalanrannan toimintojen vuoksi lisäännä merkittävästi. Maa-ainesten varastoinnin päättyessä Nekalan vanhan kaatopaikan alueella myös työmaa-ajoneuvojen liikennöinti päättyy. Viheralueen eteläreunaan Nekalantien varrelle on esitetty suunnitelmassa 18 autopaikkaa. Matonpesupaikan ja uuden lintutornin luokse autopaikkoja on esitetty 19. Tämän autopaikkamäärän arvioidaan palvelevan riittävän hyvin viheralueen käyttäjiä ja estävän pysäköintiä lähikatujen varsille.

MITEN PORMESTARIOHJELMAN LINJAUKSET JA KANSALAISADRESSI ON HUOMIOITU SUUNNITTELUSSA

Pormestariohjelmassa 2021-2025 ja vuonna 2021 kaupunginvaltuustolle toimitetussa kansalaisadressissa on korostettu, että asemakaava-alueeseen kuuluvalla lidesjärven etelärannalla tulisi pidättäytyä kokonaan viherpalveluiden eli ihmisille tarkoitettujen paikkojen rakentamisesta. Pormestariohjelman 2021-2025 ja kansalaismielipiteen ohella asemakaavatyössä ja Nekalanrannan yleissuunnittelussa on pyritty kuitenkin huomioimaan myös Tampereen kaupungin päätöksenteossa aiemmin linjattuja tavoitteita. Nämä tavoitteet ilmenevät Tampereen luonnonsuojeluohjelmasta, ajantasaisesta yleiskaavasta (Kantakaupungin yleiskaava 2040 ja vaihekaava valtuustokaudelle 2017-2021) sekä viherpalveluohjelmista (Leikki- ja koirapaikat 2021-2030, Koirapalvelut 2011-2025). Luonnonsuojeluohjelman ja yleiskaavan on hyväksynyt kaupunginvaltuusto, viherpalveluohjelmat puolestaan yhdyskuntalautakunta. Asemakaavassa esitetty luonnonsuojelualueen rajausta perustuu yleiskaavaan ja luonnonsuojeluohjelmaan. Yleiskaava ja viherpalveluohjelma puolestaan ovat taustalla siinä, miksi toiminnallisia alueita esitetään kaava-alueelle.

Pormestariohjelma ja kansalaisadressi on huomioitu suunnittelussa siten, että asemakaavamääräykset tähtäävät luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen ja luontoarvojen turvaamiseen. Puistosuunnitelma on kehitetty pääkäyttötarkoitusta kuvaavan kaavamääräyksen, yleismääräysten ja luontoarvoja turvaavien aluemarkintöiden muodossa.

Suunnitteluratkaisut pohjautuvat näkemykseen, että yleiskaavan ja viherpalveluohjelman linjauksia noudattavia, yksittäisiä toiminnallisia alueita on mahdollista sijoittaa lidesjärven etelärannan alueelle eli Nekalanrantaan ilman, että koko alue muuttuisi toiminta- tai perhepuistoksi tai luontoarvot menetettäisiin.

lidesjärven etelärannan 20 hehtaarin alueesta toimintaviheralueeksi on esitetty noin 1.5 hehtaaria. Tämä toimintaviheralueen kokonaispinta-ala kattaa kaikki alueelle esitetyt uudet toiminnot; leikki- ja kuntoilupaikan, koirapuiston, piknik – ja nuotiopaikan sekä lintutornin alueen. Noin hehtaari tästä alueesta on nykyisin huolto- tai varikkokäytössä olevia sora- tai hiekkakenttiä Nekalantien välittömässä läheisyydessä. Pääosa uusista toiminnoista voidaan toteuttaa ilman kasvulliseen ympäristöön tehtäviä muutoksia.

Valaistuksen periaatteet

Nekalanrannan valaistuksessa kiinnitetään huomiota reittien ja toimintojen riittävään valaistukseen, kuitenkin huomioiden luontoarvojen asettamat rajoitteet. Oheisessa kartassa on esitetty periaatetasolla valaistavat reitit ja alueina valaistavat toiminnalliset kohteet.

Valaistuksessa erityisesti huomioitava luontoarvo ovat lepakkoalueet. Lepakolajien kannalta tärkeää on säilyttää pimeitä alueita lepakkojen lisääntymis- ja levähdyspaikoilla, siirtymäreiteillä ja saalistusalueilla. Lepakkoalueilla noudatetaan kaupungin ekologisen valaistuksen toimintalinjoja.

Kuva 42. Nekalanrannan valaistuksen periaatteet.

- Katuvalaistus
- Käytävävalaistus, joka sammutettuna touko-syyskuun
- Toiminnallisen kohteen valaistus, joka sammutettuna touko-syyskuun
- Lepakkoalue

Viranomaisten lausunnot ja hallintokuntien kommentit

TIIVISTELMÄT VIRANOMAISTEN LAUSUNNOISTA TAMPEREEN KAUPUNGIN HALLINTOKUNTIEN KOMMENTIT	VASTINE JA TOIMENPITEET
Pirkanmaan ELY-keskus pitää hyvänä, että suunnittelun lähtökohtana ovat maisema- ja luontoarvot. Suunnitellut kaatopaikan kunnostustoimenpiteet ovat asianmukaisia ja riittäviä alueen nykyinen ja tuleva käyttötarkoitus huomioiden. Virkistysrakenteet tulee sijoittaa siten, etteivät ne aiheuta haittaa liito-oravan kulkuyhteydelle eivätkä muille luontoarvoille. Tulee myös varmistua, siitä ettei virkistysreitin merkintä ole ristiriidassa muiden luontoarvoja koskevien kaavamerkintöjen kanssa. Virkistystoimintaan tarvittavat rakenteet tulee ELY-keskuksen näkemyksen mukaan osoittaa kaavakartassa, jotta niiden vaikutus voidaan huomioida paremmin. Jos puita liito-oravan merkityn kulkuyhteyden kohdalla on tarkoitus poistaa (kaatopaikan kunnostus) tulee pyytää lausuntoa ELY-keskuksesta, tarvitseeko puiden kaato poikkeusluvan. ELY-keskus ei näe nähtävillä olevien suunnitelmien perusteella tarvetta vesilain mukaisen luvan hakemiselle. Esitetty kaatopaikan kunnostus vaatii ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen päätöksen pilaantuneen maaperän puhdistamisesta.	Leikkipaikka ja koirapuisto esitetään merkintöinä ehdotusvaiheen kaava-kartassa. Koirapuisto on kaavaehdotuksessa siirretty kauemmaksi liito-oravan kulkuyhteydestä. Poikkeuslupaa koskeva lausuntopyyntö on lähetetty ELY-keskukselle. Vastauksesta ilmenee, että poikkeuslupaa tulee hakea, mikäli kaatopaikan kunnostuksen yhteydessä joudutaan kaatamaan liito-oravan pesäpuita tai niiden lähipuustoa. Ympäristönsuojelulain mukaista päätöstä pilaantuneen maaperän puhdistamisesta haetaan erikseen kaavaprosessin edettyä.

Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kaavan lähtökohdat ovat kulttuuriympäristön näkökulmasta myönteiset. Kaavan rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvat vaikutukset vaikuttavat jäävän vähäisiksi. Huoltorakennuksen ja mahdollisen aidan kaupunkikuvallista laatua on syytä ohjata kaavamääräyksiin. Asemakaavaselistusta tulee täydentää lidesjärven pohjoisrannan rakennetun ympäristön arvojen osalta. Arkeologisen kohteen (Järvensivun historiallisen kyläpaikan osa) kaavamääräystä tulee tarkentaa. Arkeologisen kohteen (Järvensivu, kiinteä muinaisjäännös, historiallinen kyläpaikka) tiedot tulee lisätä kaavaselistukseen, samoin arkeologisen raportin nimi.	Vastine ja toimenpiteet: Kaavamääräyksiin on lisätty huoltorakennusta ja aita koskevat lisämäärittelyt. Selostusta on täydennetty lidesjärven pohjoisrannan rakennetun ympäristön arvojen osalta. Järvensivun historiallisen kyläpaikan osaa koskevaa kaavamääräystä on tarkennettu esitetyllä tavalla. Arkeologisen kohteen tiedot ja arkeologisen raportin nimi lisätään kaavaselistukseen.
Tampereen kaupungin terveydensuojeluyksikkö: Kaatopaikka-alue tulee kunnostaa siten, ettei siitä synny vaaraa tai haittaa alueen käyttäjille. Kaatopaikan kunnostustarvearvion mukaan terveysriskit arvioidaan nykytilassa vähäisiksi ja epätodennäköisiksi. Riskit vähenevät edelleen, mikäli alue peitetään suunnitellusti haitta-aineettomilla maa-aineksilla. Varsinaisen jätetäyttöalueen kunnostaminen ei edellytä kunnostustarvearvion mukaan massanvaihtotoimenpiteitä, vaan ympäristö- ja terveysriskit voidaan hallita rakentamalla alueelle pintarakennne. Tämä tulee huomioida jatkosuunnittelussa sekä alueen rakentamisessa.	Vastine ja toimenpiteet: Kaatopaikan pilaantuneen maaperän kunnostustarpeesta on esitetty asemakaavamääräys pima-7 Kaatopaikan kunnostus edellyttää nykyisen jätetäyttöalueen muotoilua kaatopaikkarakenteille soveltuvaksi. Muotoiluun käytetään pääasiassa alueelta kaivettavia maamassoja (mm. luiskan keventämisestä, koirapuiston alueelta, vieraslajeja sisältävät maakasat ym.), mutta osittain muotoiluun tuodaan myös muusta kaupungin rakentamisesta syntyvää ylijäämää maa-ainesta. Toteutusvaiheen suunnittelussa tarkastellaan lopullisesti, mistä hankkeista syntyy soveltuvia ylijäämämaita. Hiilineutraali Tampere 2030 tiekartan toimenpiteiden ja kiertotalouden periaatteiden mukaisesti kaupunki tarkastelee lähialueella samanaikaisesti käynnistyviä hankkeita ja niiden rakentamisessa syntyviä kaivumassoja.

Kunnostustarvearvioinnissa on kirjattu, että alueen kunnostamisesta laaditaan ennen kunnostustöihin ryhtymistä kaatopaikka-alueen kunnostuksen yleissuunnitelma ja tehdään maaperän puhdistamisesta ilmoitus Pirkanmaan ELY-keskukseen, joka antaa puhdistamisesta päätöksen. Terveysuojelu pitää tätä hyvänä. Terveysuojelu esittää toiveen saada kommentoida kunnostuksen yleissuunnitelmaa sekä tietoa Pirkanmaan ELY-keskuksen antamasta puhdistuspäätöksestä.	Pääasiassa pyritään hyödyntämään kierrätettyjä massoja alueen rakentamisessa. Kaatopaikan tiivisrakenteen alle ja toisaalta kasvukerrokseen tuleville maamassoille on erilaiset tarkastelukriteerit. Näihin kerroksiin voidaan esittää erilaatuisia maa-aineksia toteutusvaiheen suunnittelussa. Ennen kaatopaikan kunnostamisen aloittamista tullaan jättämään Pirkanmaan ELY-keskukseen ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta, johon ELY-keskus antaa päätöksen. Mikäli alueelle esitetään käytettäväksi rakentamisessa muualta tuotavia haitta-aineita sisältäviä maa-aineksia, tullaan niiden hyödyntämiselle hakemaan erillinen ympäristölupa. Terveysuojeluyksikölle varataan mahdollisuus kommentoida kaatopaikan kunnostuksen yleissuunnitelmaa ja saada tietoa puhdistuspäätöksestä.
Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö: Nekalan vanhan kaatopaikan kunnostustarve on perusteltu järven vedenlaadun parantamisen ja epästabiilin kaatopaikan aiheuttaman ympäristöriskin näkökulmasta. Kaatopaikan kunnostustoimet on suunniteltava erityisen tarkasti, jotta ei aiheuteta luontoarvojen heikentymistä. Erityisesti rakentamisen aikaiset hulevedet muodostavat riskin vedessä lisääntyville lajeille. Kunnostustoimien aikataulutuksessa on myös huomioitava lintujen pesinnälle ja muutolle aiheutuvan haitan minimointi. Kaatopaikan kunnostus muuttaa alueen korkeusasemia ja puustoa poistetaan. Näihin tekijöihin liittyviä maisematarkasteluja tulisi huomioida nykyistä laajemmin kaavan jatkosuunnittelussa.	Vastine ja toimenpiteet: Ympäristönsuojelulain mukaista päätöstä pilaantuneen maaperän puhdistamisesta haetaan ELY-keskukselta. Tällöin toimitetaan tarkempi kunnostussuunnitelma, jonka perusteella voidaan arvioida myös vaikutukset luontoarvoihin. Kunnostuksen aikataulutuksessa huomioidaan lintujen pesintä ja muutto. Hulevesivaikutukset huomioidaan puiston yleis- ja toteutussuunnittelussa. Kaatopaikan kunnostuksen aiheuttamasta maiseman muutoksesta on tehty tarkastelu kaava-aineistoon.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö (jatkuu): Mikäli tulevan virkistysalueen tasauksessa käytetään tiiviiden kerrosten alla myös muualta kuin alueelta tulevia maa-aineksia, tulisi niiden olla ensisijaisesti puhtaita.	Vastine ja toimenpiteet: Kaatopaikan kunnostus edellyttää nykyisen jätetäyttöalueen muotoilua kaatopaikkarakenteille soveltuvaksi. Muotoiluun käytetään pääasiassa alueelta kaivettavia maamassoja (mm. luiskan keventämisestä, koirapuiston alueelta, vieraslajeja sisältävät maakasat ym.), mutta osittain muotoiluun tuodaan myös muusta kaupungin rakentamisesta syntyvää ylijäämä maa-ainesta. Toteutusvaiheen suunnittelussa tarkastellaan lopullisesti, mistä hankkeista syntyy soveltuvia ylijäämämaita. Hiilineutraali Tampere 2030 tiekartan toimenpiteiden ja kiertotalouden periaatteiden mukaisesti kaupunki tarkastelee lähialueella samanaikaisesti käynnistyviä hankkeita ja niiden rakentamisessa syntyviä kaivumassoja. Pääasiassa pyritään hyödyntämään kierrätettyjä massoja alueen rakentamisessa. Kaatopaikan tiivisrakenteen alle ja toisaalta kasvukerrokseen tuleville maamassoille on erilaiset tarkastelukriteerit. Näihin kerroksiin voidaan esittää erilaatuisia maa-aineksia toteutusvaiheen suunnittelussa. Ennen kaatopaikan kunnostamisen aloittamista tullaan jättämään Pirkanmaan ELY-keskukseen ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta, johon ELY-keskus antaa päätöksen. Mikäli alueelle esitetään käytettäväksi rakentamisessa muualta tuotavia haitta-aineita sisältäviä maa-aineksia, tullaan niiden hyödyntämiselle hakemaan erillinen ympäristölupa.
--	---

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö (jatkuu): Liito-oravan suojelumerkinnän sl-17 suhdetta kaatopaikan kunnostukseen tutkittava tarkemmin, arvioitava kaavaratkaisua tältä osin ja täydennettävä vaikutusten arviointia. Koirapuisto alueella voisi vähentää alueella vapaana juoksevien koirien määrää ja tukea linnustoltaan arvokkaan luonnonsuojelualueen tavoitteita. Koirapuisto tulisi sijoittaa linnustoarvoiltaan köyhimmille alueille ja mahdollisimman kauas rantaviivasta. Rantavyöhykkeeseen tulee jättää pesimälinnustoa suojaavia tiheikköpaikkoja. Kulun ohjaus ja siihen käytetyt keinot tulee suunnitella lidesjärven suojeluarvot edellä. Hulevesipainanteiden kasvillisuudessa tulisi suosia ensisijaisesti alueella luontaisesti esiintyvää, mieluiten myös paikallista alkuperää olevaa lajistoa. Jatkosuunnittelussa olisi hyvä ohjata myös kaavallisesti tapoja vähentää melua ja edistää hiljaisten alueiden muodostumista puistoon.	Vastine ja toimenpiteet: Suojelumerkinnän ja kaatopaikan kunnostusalueen rajausten välistä suhdetta on tarkasteltu ja vaikutusten arviointia täydennetty. Alueelle on esitetty koirapuistoa, jonka sijoitusta on tarkistettu osallisilta saadun palautteen pohjalta. Huomioidaan jatkosuunnittelussa Huomioidaan jatkosuunnittelussa Huomioidaan jatkosuunnittelussa
---	---

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
Mielipide 1: Tamperealaisena luonnonystävänä olen hyvin harmissani ja huolissani lidesjärven asemakaavasuunnitelmista, joissa aluetta aiotaan muokata nykyistä enemmän ns. virkistyskäyttöön. lidesjärvi on Tampereella ainutlaatuinen ja lajikirjoltaan valtavan rikas lähiluontokohde, jonka toivon säilyvän luonnon monimuotoisuuden ehdoilla pitkälti nykytilassaan. On uskomatonta, kuinka tällainen upea luonnonrauhallinen alue satoine lintulajeineen löytyy Tampereen kokoisessa kaupungissa aivan keskustan tuntumasta. Ulkoilussa ja luonnon sekä eläinten havainnoinnissa onkin mielestäni ihmiselle lidesjärven alueella aktiviteettipuistoa kerrakseen jo nykyisellään. Leikki- ja kuntoilupaikkasuunnitelmat sekä piknikpuistot lidesjärven alueelle kuulostavat mielestäni varsin huonoilta suunnitelmilta. Olen huolissani siitä, että alueen muokkaus ihmisten lähtökohdista häiritsee alueen linnustoa ja muita eläimiä merkittävästi. Mielestäni kaikkia alueita kaupunkiympäristössä ei ole tarpeen muokata ja kiillottaa ihmistä varten, eikä ihmisen toden totta ole edes välttämätöntä päästä kaupunkiympäristössä joka paikkaan. Toivon, että Tampereen kaupunkisuunnittelussa ollaan riittävän viisaita ymmärtämään, että luonnolla omassa luonnontilassaan on jo itseisarvo sekä tarkoituksensa myös kaupungissa.	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta nykyiselle varastoalueelle. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - HÄVITETÄÄNKÖ IIDESJÄRVEN ETELÄRANNALTA VILLIN LUONNON TUNTU - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS?
Mielipide 2: Kaikkia kaupungin alueella olevia luonnonympäristöjä ei tarvitse, eikä saa, valjastaa ihmisen hyötykäyttöön. Tampereella on valtavasti puistoja, lidesjärven tuntumaan emme sellaista tarvitse. Ihminen on kohdellut lidesjärveä ja sen ympäristöä kaltoin vuosikymmenien ajan. Kaatopaikka suljettiin vuonna 1958. Monenlaista on ihminen tehnyt tuhotakseen tämän kallisarvoisen luonnonympäristön. Älkää nyt tehkö samaa virhettä uudestaan. lidesjärvi ja sen rannat pitää entistää ja palauttaa luonnonympäristöksi. Luonnolla on itsellään voima korjata ihmisen aiheuttamia tuhoja. Niin on tapahtunut myös lidesjärven ympäristössä. Entistymisen saattaisi kaivata ihmisen hienovaraista apua, mutta muuten koko alue on jätettävä täysin rauhaan. Lampipuistossa Nekalantien toisella puolella on lähes käyttämätön lasten leikkikenttä. Juuri koskaan siellä ei näy leikkijöitä. Miksi tarvitsemme lidesjärven puolelle uuden leikkipuiston sekä isommille että pienemmille lapsille? Mitä järkeä on järven rannalle perustaa luonnontarkkailupaikka, kun koko lidesjärven ympäristö on jo yksi suuri luonnontarkkailupaikka. Sen ymmärrän kyllä, että lintutorni voidaan perustaa heitä varten, jotka kulkevat esim. pyörätuolilla. Miksi pitää erotella oma alue perhosille? Perhosilla on nyt jo alueita tässä	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - HÄVITETÄÄNKÖ IIDESJÄRVEN ETELÄRANNALTA VILLIN LUONNON TUNTU - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS?

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
ympäristössä? Nuotiopaikat ja eväidennauttimispöydät vetävät Nekalan puolelta alkoholinnauttijat paikalle. Tämä on ihan tosi, ei naurunasia. Miksi lidesjärven alue pitää rakentaa olohuoneeksi koko kaupungin asukkaille? Tästähan tulee tällä menolla oikea huvipuisto. Kyseisen alueen tasapaino on hyvin herkkä. Täältä löytyy hyvin paljon sellaisia hyönteis- ja muitakin lajeja, jotka alkavat olla todella harvinaisia. lidesjärven etelärannalla ja itse järvessä on nähty myös metsäkauriita, liito-oravia, saukkoja ja myös kettu, näättä, kärppä ja lumikko. Tästä suurenmoisesta ympäristöstä löytyy rauhaa ja rentoutumista. Alue on suurenmoisen hieno. Jos rakennatte tästä suunnittelukarttanne mukaisen puistoalueen, eläinlajit vähenevät varmuudella. Kuvittelin, että toimittamamme adressi olisi saanut kaupungin edustajat ottamaan meidät alueella vakituisesti ja päivittäin liikkuvat ihmiset vakavasti huomioon, mutta näin ei tainnut käydä. Jos suunnitelmanne etenevät kuvaamanne kaltaisena, siitä tulee kyllä iso itku monille meistä. Harkitkaa vielä tarkasti ennen kuin etenette.	
Mielipide 3: Alueelle ei tarvita uusia rakenteita ihmisten käyttöön vaan mahdolliset toimenpiteet on tehtävä luonnon ehdoilla. Kuunnelkaa luontojärjestöjen asiantuntevaa palautetta.	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - HÄVITETÄÄNKÖ IIDESJÄRVEN ETELÄRANNALTA VILLIN LUONNON TUNTU - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS?

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
Mielipide 4: Nekalan alueen levottomuuksien (viimeaikaiset tapot, aseet, huumeet, alkoholi jne. vuosikausia valloilla ollut tilanne) vaikutukset tulee ottaa huomioon lidesjärven Nekalan puoleisen alueen turvallisuudessa. Minusta suurena riskinä on että jos alue uudistetaan niin sitä ei uskalla tavalliset kansalaiset käyttää johtuen Tampereella kukoistavasta varsin röyhkeästä ja avoimesta huumeiden ja alkoholin käytöstä. Ko. alueen kohdalla kun pyörii tätä porukkaa päivittäin joka varmasti uudistetun alueen ottaa ns. ”haltuun”. Nekalan puoleisen alueen turvallisuutta voi ehkäpä parantaa tekemällä alueen avaraksi ja huolehtimalla kunnollisesta valaistuksesta. Järvensivun puoleisella rannalla myös valaistus kaipaa uusimista koko matkalta. Pyörätie on erittäin pimeä. Puistot ovat kaikille mutta valitettavasti kaikkialla niitä ei voi kaikki käyttää johtuen huumeongelmista. Mm. Laikun lavan ympäristöön ei ole mitään asiaa lapsen kanssa tai yksinkään minään kellonaikana. Pikku Kakkosen puiston laidoillakin pyörii levotonta porukkaa neulojensa kanssa.	Alueelle on esitetty maltillisia uudistuksia, jotka voiva tuoda lidesjärven etelärannalle jonkin verran nykyistä enemmän viheralueen ihmisiä – muitakin kuin päihteiden käyttäjiä. Tällöin sosiaalinen kontrolli vahvistuu.
Mielipide 5: Kaavassa on paljon hyvää, mutta se, että kehitetään virkistysaluetta ihmistä varten, on vanhanaikainen ajatus ja osoittaa, että edelleenkin ei kunnolla ymmärretä luontoa. Luonto on ensisijaisesti eläinten ja kasvien koti. Uhanalaisten eläinten ja kasvien täytyy olla ykkösnäkökulma. Luonnon monimuotoisuuden varjeleminen ei saa jäädä vain juhlapuheisiin, vaan sen täytyy koskea ihan jokaikistä prosessia. Heikompi väistyy ja jos ihmisiä, koiria, meteliä ja roskaa tulee lisää, eivät esim. uhanalaiset linnut enää voi elää lidesjärvellä. Alue ei ole tiptop eikä sitä sellaiseksi pidä rakentaa (vrt. esim. Pirkkalan Pere, jossa yksikään perhonen, siili tai lintu ei viityisi, niin on tasaisesti leikatut nurmikot ja millintarkat istutukset). Puunrähjät ovat tärkeitä luonnon monimuotoisuuden kannalta. Nekalasta löytyy kyllä lasten leikkipaikkoja ja miksi leikkipaikan pitäisi olla rakennettu? Lapset tykkäävät katsella sorsia ja joutsenia ja liikkua luonnossa. Kuntoilupaiikka mahtuisi hyvin alueen olemassa olevien puistojen nurmialueille. Paljon ilmasto-epäystävällistä lihaa syöville koirille ei nyt ainakaan pidä mitään rakentaa. Koirat eivät voi olla tärkeämpiä kuin uhanalaiset luonnoneläimet. Parkkipaikkamäärä vaikuttaa ylivoimaisesti. Ajatuksesta, että yksityisautoillaan kaikkialle, on kertakaikkiaan päästävä eroon. Muutama autopaikka riittää niille, jolla on sairauden tai vamman takia siihen tarve. Muut pyöräilijät, kävelijät tai tulkoot julkisilla kulkuneuvoilla. Huomioitakoon, että	Ks. vastaukset mielipiteisiin 1-3

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
lidesjärvelle pääsee bussien lisäksi kummallakin ratikalla pienen kävelymatkan päähän. Suurin osa ihmisistä on jo nyt liian lihavia ja elintasosairaudet jylläävät kustannuksineen.	
Mielipide 6: Leikkipuiston ja koirapuiston sijainti. Ne sopisi paremmin nykyiselle niitylle, jossa ei ole luontoarvoja. Oleskelualue ja piknikalue pois kokonaan. Luonto leviää varikkoalueelle kyllä itsestään. Kaatopaikan kunnostus ok. Kasveja pitää olla monipuolisesti, pitäisi kukkia keväästä syksyyn pölyttäjien iloksi.	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Nekalanrannan viheralueen yleissuunnitelman periaatteena on tavoite mahdollisimman monipuolisista kasvillisuustyypeistä ja sitä kautta eläimistön elinympäristöjen ylläpidosta.
Mielipide 7: Yleissuunnitelma on todella hyvä, jossa tasapainotetaan eri arvoja. Leikkipuiston ja koirapuiston paikat on hyvin valittu. Samoin on hyvä, että esteetön lintutorni on otettu luonnoksessa huomioon.	Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Se on sijoitettu nykyiselle varastoalueelle, jossa ei ole luontoarvoja.
Mielipide 8: Vaikutukset alueen asukkaisiin sivuutettu. Nekalantien varteen sijoitettu liikaa toimintoja. - Liikenne alueella on jo nyt vilkasta, Nekalantien suora on ”kiitorata”. Tien ylittäminen liian kovaa ajavien autojen vuoksi vaarallista jo nyt. - Parkkipaikat: Vaikka koirapuiston kohdalle suunnitteilla parkkipaikka, alueen käyttäjät tukkivat autoilla myös Lounaantien varren sekä Riihitien varren, jotka jo nyt tukossa. (Pysäköintimaksut? Liikennevalot Nekalantien ja Lounaantien kulmaan?) - Nuotiopaikka: Nuotio ei kuulu kulttuurimaisemaan, valitettavasti se kerää päihteidenkäyttäjiä, huumeiden käyttäjien ruiskut ovat ikäviä lasten hiekkalaatikolla. - Koirapuisto: Koirapuisto ei sovi lintujärven lähialueelle, eikös pormestariohjelmassa ollut luonnonsuojelualue lidesjärven rannoille?	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI KOKO IIDESJÄRVEN ETELÄRANTAA EI LIITETÄ LUONNONSUOJELUALUEESEEN - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - LISÄÄNTYYKÖ NEKALANTIE LIKENNE JA PYSÄKÖINTI LÄHIALUEEN KATUJEN VARSILLE

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
Mielipide 9: Olette tuhoamassa merkittävimmän luontokohteen Tampereella. Kaatopaikan ”maisemointi” pilaa habitaatteja, joita ei voi ”rakentaa uudelleen” ihmisten osoittamille keinotekoisilla ratkaisuilla (”viherpesulla”). Lisäksi Iidesjärven kunnostussuunnitelmissa kautta aikain on todettu, että vähäinenkin kaivuu nimenomaan laittaa raskasmetalleja liikkeeseen (ja tuhoaa näinollen järven eliöstön ja sitä kautta linnutkin). Miten tämä on linjassa kaupungin Lumo-hankkeen kanssa? Luulisi leikki- ja koirapuistoille (puhumattakaan parkkipaikoista!) löytyvän paikkoja muualtakin kaupunginosasta (esim. teollisuusalueelta, tai vaikka Viinikanpuistosta / Lampipuistosta). Onko pakko turmella luonnonsuojelukohde?	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI KOKO IDESJÄRVEN ETELÄRANTAA EI LIITETÄ LUONNONSUOJELUALUEESEEN - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS?
Mielipide 10: Iidesjärven puiston suunnittelussa on melko mukavasti otettu huomioon asukkaiden ja luontoaktivistien toiveita. Haluan kuitenkin vielä huomauttaa seuraavista asioista: 1. Koirapuiston ja leikkipuistojen sijoittaminen alueelle, jolla halutaan suojella linnustoa ja muun lajiston monimuotoisuutta ei ole perusteltavissa. Koko Nekalantien pohjoispuolinen alue pitäisi säilyttää niin luonnontilaisena kuin mahdollista. Tämän tavoitteen toteuttaminen on ristiriidassa sen kanssa, että alueelle rakennettaisiin koirapuisto, leikkipuisto (vaikka kuinka luontokasvatukseen tarkoitettu) ja laaja pysäköintialue. Lampipuiston leikkipuisto ja Viinikanpuisto ovat valmiiksi Nekalantien toisella puolella ja niiden käyttöä olisi mahdollista tehostaa, joten edellämainitut puistot voitaisiin sijoittaa niihin. 2. Alueelle on suunniteltu piknik- ja nuotiopaikkoja. Myöskään nämä eivät sovi luonnontilaisena säilytettävälle alueelle, jonka päätarkoituksena pitäisi olla monimuotoisuuden vaaliminen. Lampipuisto on jo nykyisellään suosittu piknikpaikka, ja voitaisiin siis sellaisena säilyttää. 3. Vielä yksi huomioimisen arvoinen asia on valaistus. Iidesjärven ranta-alue on nykyisellään yksi harvoja alueita kaupungissa, jossa ei ole öisin valaistusta. Valosaasteen vaikutuksista lepakoille,	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - ALUEEN VALAISTUS

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
perhosille ym. on runsaasti tutkimusta ja siksi pitäisi ehdottomasti varmistaa, että alueelle ei tule keinovalaistusta pimeään aikaan. Ihmisten turvallisuuteen ei tässä yhteydessä kannata vedota, koska tavoitteena on alueen monimuotoisuuden ja luonnonvaraisuuden turvaaminen. Myös ihmisille on hyvä olla paikkoja, joissa voi käydä ihailemassa tähtitaivasta, vaikka se ei näin lähellä keskustaa lidesjärven rannassakaan toteudu ihanteellisesti.	
Mielipide 11: Positiivista uudessa kaavasunnitelmassa on, että alueella oleva luonto on otettu huomioon ja se säilyisi pitkälti nykyisellään. Aikaisempiin suunnitelmiin verrattuna rakentamista on vähennetty ja alueen käytössä painotettu luonnon virkistysarvoja. Suunnitelmaa tulisi kuitenkin vielä parantaa ja ottaa vielä paremmin huomioon lidesjärven alueen ainutlaatuisuus. 1. Luonnonsuojelualue on turhan kapea. Eikö luonnonsuojelualue voisi olla huomattavasti suunniteltua laajempi? Jos alueelle ei ole tarkoitus rakentaa, niin luonnonsuojelualue suojelisi luontoa paremmin kuin puisto. Sehän ei estäisi alueen käyttöä virkistykseen ja luonnon tarkkailuun. 2. Nykyiselle Nekalan matonpesupaikalle on suunniteltu suuri parkkialue ja lintutorni. Sinänsä on hyvä, että liikuntarajoitteiset on otettu huomioon, mutta tarvitaanko tornia? Eikö lintujen tarkkailuun riittäisi lava/lavat, jolle/joille pääsisi myös pyörätuolilla ja josta olisi vapaa näkymä lidesjärvelle? Ylisuuri parkkialue hävittää luontoa ja houkuttelee paikalle ylimääräistä autoliikennettä. Yleiset parkkipaikat on syytä keskittää Nekalantien varteen. Mielestäni tälle alueelle riittäisi mainiosti 10 autopaikkaa yhteisesti lintujen tarkkailijoille ja mattojen pesijöille. 3. Tarvitaanko alueella rakennettuja leikkipaikkoja lapsille? Nekalantien toisella puolen olevassa Lampipuistossa on hiljattain kunnostettu iso lasten leikkipaikka. Se on samalla puolella vilkkaasti liikennöityä Nekalantietä kuin suurin osa alueen asutuksesta. Tampere on pyrkinyt karsimaan lasten leikkipaikkoja, joten onko kenties tarkoitus sulkea Lampipuiston leikkipaikka?	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI KOKO IIDESJÄRVEN ETELÄRANTAA EI LIITETÄ LUONNONSUOJELUALUEESEEN - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - PUUSTO - ALUEEN VALAISTUS

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
4. Rakennetun leikkipaikan sijaan lasten ja perheiden houkuttelu tutustumaan ympäröivään luontoon sopisi paremmin tälle virkistysalueelle. Luontopolut ja muut luonnon tarkkailupaikat ovat mielestäni parempi idea kuin leikkipaikka. 5. Lintujen pesimärauhan ja pesäpaikkojen suojelu on tärkeä ottaa huomioon myös vanhan maankaatopaikan uudessa muotoilussa. Hoidettua nurmikkoa on syytä välttää. 6. lidesjärven alue on nykyisellään tärkeä alue myös koiran kanssa ulkoileville. Mutta löytyykö sieltä koirapuistolle sopiva paikka? Mahdollisen koirapuiston sijainti on syytä valita niin, että se ei tärvele luontoa eikä häiritse esimerkiksi lintujen ja alueen nisäkkäiden elämää. Se ei myöskään saisi aiheuttaa merkittävästi lisää autoilua eikä valosaastetta. 7. Suunnitelmissa on otettava huomioon myös alueen valaistus. Ylimääräinen ja väärin kohdistettu valaistus aiheuttaa valosaastetta, joka häiritsee luonnonvaraisten eliöiden elämää. 8. Alueen puusto on nykyisin varsin monipuolista ja omalaatuista. Esimerkiksi matonpesupaikan lähellä on sembramäntyjä, jotka houkuttelevat paikalle niiden käpyjä syöviä lintuja. Puita pitää mielestäni varjella, jos matonpesupaikkaa aiotaan siirtää ja alueelle rakentaa iso parkkialue. Puuston harvennus ei saa olla avohakkuuta, vaan todelliseen tarpeeseen perustuvaa. Esimerkiksi Nekalan talon villiintynyt kuusiaita on erinomainen pesäpaikka linnuille ja muillekin eläimille. Kuuset ovat tiuhassa, ja juuri siksi niistä on tullut pitkiä ja hoikkia puita. Uudet istutettavat puut ja pensaas saisivat olla sopusoinnussa alueen historian kanssa ja ottaa huomioon myös hyönteiset ja linnut. Puistopuiden kasvatuksen jäljiltä alueella on joitakin puita ja pensaita merkitty nimikyltein. Nimikylttejä voisi lisätä ja kehittää entistä puutarhaa arboretumin suuntaan.	
Mielipide 12: Toivoisin, että lidesjärven ympäristö jätettäisiin lähes siihen tilaan, jossa se on nyt. Se on erittäin merkittävä lintujärvi. Vielä näin marraskuussa siellä oleilee harmaahaikaroita ja isokoskelot huilailee ennen pitkää muuttomatkaa. Nokikanoja vielä näkyy. Viikko sitten näkyi vielä harvinaisia lapasotkia. Alueella on nykyisellään tilaa niin lintubongareille kuin koiranulkoiluttajillekin, vaikka olisi	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta.

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
eri harrastukset ja vaikka alue on luonnontilassa. Multakasat eli se entinen kaatopaikkakin on merkittävä paikka erilaisille luonnoneläimille. Siellä on näkynyt sinirintoja, joita ei monesti missään näe. Satakielet laulelee alkukesästä. Koko alue on täynnä sirkutusta. Kärppiäkin näkyy, eli sehän on upeaa näin lähellä kaupungin keskustaa. Kaikilla ei ole mahdollisuutta lähteä bongailemaan eläimiä mihinkään kauemmaksi. lidesjärven alueella on näkynyt erilaisia haukkoja ja pöllöjä, jalohaikaroita ja sääksiäkin. Tänä syksynä sääksihavaintoja oli melkein joka päivä. Jos tälle alueelle rakennetaan erilaisia ihmisille tarkoitettuja puistoja erilaisine vempaimineen tai istutetaan kukkivia puita, niin harvinaisimmat linnut eivät tule enää lidesjärven alueelle. Turhaa ainakaan enää haaveilla mistään uudesta lintutornista, koska enää ei olisi lintuja nähtävänäkään. Kukkivia puita voi istuttaa, jos kerran kaupunki haluaa, mutta mieluummin tuohon lähelle Nekalan tietä, siinä on sellaista nurmikkoaluetta. Tai sitten se tyhjä alue, missä kaivinkoneet ja traktorit tekee jotakin, mikä ei ikinä valmistu, enkä edes tiedä, mitä siinä on vuosi tehty. Siinä on sellainen hiekkakenttä. Kentän kohdalle saisi tehtyä hyvän koirapuiston, kun sitä vähän uudistaa niin, että koirillakin on kivaa. Ja pitkospuut voisi uudistaa ja jatkaa niitä Hevoshakaan asti. Kuitenkin niin, ettei luontoa häirittäisi paljon ja se uudistus tehtäisi syksyllä, ettei pesimärauhaa rikottaisi. lidesjärven ympäristössä on näkynyt myös koululuokkia tutustumassa luontoon. Tärkeä opetus koululaisille on myös se, että ihan vain pelkästä luonnostakin voi nauttia, ei tarvitse olla mitään leikki tai harrastuspuistoja. Ja luonnossa olevista hyönteisistä, linnuista ja kasveista voi oppia paljon. Luonto köyhtyy, jos siellä ei ole tarpeeksi lajeja ja köyhtymistä tulee tapahtumaan lidesjärven alueella, jos sille aletaan tekemään liian paljon muutoksia	Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - PUUSTO
Mielipide 13: lidesjärven luontoalue tulee säilyttää mahdollisimman luonnontilaisena. Nimenomaan luonnontilainen kasvusto, puut, pensaat, ruohovartiset kasvit, tiheiköt ja pusikot suovat linnustolle ja kaikelle elolliselle suojaa ja elinmahdollisuuksia. Siistitty ihmispuisto on linnuilta ja luonnolta kuollut alue, ja ihmispuistoja on Tampereella riittävästi. Useissa leikkipuistoissa ei lapsiakaan juuri näy, koska syntyvyys alenee dramaattisesti ja ne vähätkin nykylapset eivät ulkoile vaan ovat puhelimella. Läheinen Lampipuisto Nekalantien toisella puolella on riittävä lapsille ja sitä voi tarvittaessa kehittää. Järjetöntä edes ajatella, että lidesjärven luontoalueelle pitäisi ahtaa minkäänlaista puistoa! Koirien ehdoilla ja vuoksi ei lidesjärven luontoa pidä tuhota! Monikaan koiranomistaja ei edes vie koiriaan koirapuistoon,	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
vaan mieluummin lenkittävät koiransa ja samalla itsensä. Jos pakkomieltehenomaisesti koirapuisto on tehtävä, niin senhän voi laittaa Lampipuistoon lammen ympärille tai Viinikanpuistoon, joka on tyhjä ja suuri alue. Koska te luonnosta piittaamattomat suunnittelijat kuitenkin ette oikeasti välitä lidesjärven luontoarvoista ja teette mitä haluatte, niin laittakaa se koiranpuistonne edes niille hiekkakentille, joita alueella on! Ei missään tapauksessa pidä kaataa risuakaan arvokkaalta linnustoalueelta koirien vuoksi! lidesjärven luontoalue on täysin ainutlaatuinen helmi linnuille ja monenmoisille eliöille ja ihmeellisesti saanut olla noinkin rauhassa näihin päiviin asti. Luonnon monimuotoisuuden säilymisen kannalta viisainta olisi vain siivota alueelta roskat pois ja aidata alue niin tiiviisti, ettei yksikään ihminen tai koira pääsisi sinne enää koskaan. Ihmisen ei pitäisi vallata ja sotkea kaikkea luontoa. Ilman elävää luontoa ei ole talouskasvua, ei taloutta eikä edes ihmistä! On hämmentävää, miten tämä tosiasia ei juolahda vallankäyttäjien eikä teidänkään "oppineeseen" päähänne. lidesjärven luonnossa ihminen on se vaarallisin vieraslaji.	- HÄVITETÄÄNKÖ IIDESJÄRVEN ETELÄRANNALTA VILLIN LUONNON TUNTU - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS?
Mielipide 14: Vastustan lidesjärven puiston asemakaavaa (XXIV (Nekala), IIDESJÄRVI, lidesjärven puisto, asemakaava nro 8725). Toivon, että lidesjärven puiston alue säilytetään luonnonmukaisena. Alue sopii virkistykseen jo tällaisenaan. Nekalan alueella on riittävästi leikkipuistoja ja hoidettuja puistoalueita virkistymiseen. Koirapuistoa on alueelle kaivattu, mutta senkin voi perustaa toisaalle. Alue on hyvin tärkeä kaupunkikeskustan luonnon monimuotoisuudelle ja lukuisille eliölajeille. Kaikkea ei tarvitse rakentaa ihmisen ehdoilla. Toivon todella, että asemakaava ei etene.	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS?
Mielipide 15: Jättäisitte lidesjärven kaupunkilaisille sellaisenaan, sinne ei tarvita eikä haluta yhtään lasten ulkoilmahoploppia mistään koirapuistoista puhumattakaan, koirat viihtyvät paremmin alueen luonnonmukaisilla poluilla kuten ihmisetkin.	Ks. vastaus mielipiteeseen 14

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
Mielipide 16: lidesjärvi ei kaipaa leikkipuiston sellainen on jo lampipuistossa turvallisten yhteyksien päässä. lidesjärvi ei kaipaa nuotiopaikkoja eikä pussikalja nurmikoita. Pientä kunnostusta yhteistyössä lintu yhdistyksen kanssa. Ei tällaista suurta mullistuksia	Ks. vastaus mielipiteeseen 14
Mielipide 17: lidesjärven alue on yksi ainoita alueita, jossa voi olla osa jotain aitoa, pidättelemätöntä, kesytöntä ja kaunista kaikessa karuudessaan. Sitä luontoa, joka ei ole aseteltu riviin, jaoteltu suunnitelmallisesti ja siloiteltu kliinisesti mielikuvituksettoman ihmisen leikkikentäksi. Sitä luontoa, joka omalla painollaan ajan saatossa luo kaupunkiympäristöön omaa täysin uniikkia tarinaansa omalla rehevällä kielellään. Sitä luontoa, jonka menetys ei ainoastaan hankaloita rikkaan eliöstön elämää (vaikkakin ihan kiitettävästi otettu huomioon), mutta rampauttaa samalla jo pelottavan uhanalaista suhdetta omaan sisimpäämme. Vain kesyttömässä ympäristössä voi maistaa vapauden, tuntea harmonian ja kokea rauhan. Vaikka ympäristö ja luonnon monimuotoisuus olikin päällisin puolin otettu huomioon kiitettävästi, on sanottava, että yleisilmeellisesti suunnitelma rikkoo pahasti alueen kokonaisvaltaisuutta. En toivo lenkkipolun kulkevan kuin tilkkutäkillä autenttiselta metsä- ja niittytilkulta toiselle sieluttomien puisto-leikki-koira-vekotin -alueiden läpi. Kehoittaisinkin kaavoitusta suunnittelevia lähtemään ajan kanssa paikan päälle ja avaamaan silmänsä, hengittämään ja avaamaan sitten silmänsä uudelleen. Seuraavan lukuisten kanssaihminen luomia luonnonpolkuja intuition saattelemana. Alue on pieni, ainutlaatuinen ja elämältään rikas. Ei hyvät ihmiset pilkota sitä yhtään tämän enempää! TLDR pointit: 1. Alue säilytettävä AIDOSTI luonnonmukaisena YHTENÄISENÄ alueena. 2. Tehtävä vain ennallistamistoimenpiteitä ympäristön ja järven elinvoimaisuuden hyväksi. Lisäksi esim. polkujen (maltillinen) kunnostaminen ja lahopuun lisääminen tervetulleita hankkeita. 3. Ei kliinistä, tylsää ja steriiliä puistoestetiikkaa! Puistoja muutenkin ihan tarpeeksi! 4. Mikäli leikkipuisto toteutetaan, olisi sen paikkaa, mutta etenkin sen visuaalista ilmettä tarkoin pohdittava. Ei sielutonta häkkyrähelvettiä, vaan mieluummin jotain luonnon kanssa yhtenevää (materiaalit ja sommittelu). Suunnitellussa voisi hyödyntää taiteellista osaamista! 5. Jyrkkä ei koirapuistoille kyseisellä paikalla!! Rikkoo pahasti	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - HÄVITETÄÄNKÖ IIDESJÄRVEN ETELÄRANNALTA VILLIN LUONNON TUNTU - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS?

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
kokonaisuutta rumine teräsaitoineen. Olemme tekemisessä uniikin paikan kanssa. Pyydän viisautta nähdä syvemmälle.	
Mielipide 18 : lidesjärven luonnontilainen ranta-alue on ainutlaatuinen lintuparatiisi kaupungin keskustan tuntumassa. Jos sitä aletaan muokkaamaan, alueen linnusto ei voi palata pesimään ja hyönteiset menettävät elinympäristönsä. Ihmiset menettävät terveytensä, fyysisen ja varsinkin psyykkisen, ylläpidon kannalta tärkeän alueen. Vanha kaatopaikan alue risukkoineen on myös varsinkin keväisin lintujen muuttomatkan levähdyspaikka, jonne myös lukuisia pesijöitä jää. Hieno puistomainen ympäristö on jo olemassa Hatanpään arboretumissa. Siellä on muun muassa kirsikkapuita, jotka kukkivat keväällä. Kukintaa ihailemassa harvoin näin tänä keväänä muita kävijöitä. lidesjärven rannalle toista vastaavaa paikkaa ei kannattaisi rakentaa paikalle, jossa keväällä pesii monimuotoinen lintu- ja hyönteislajisto. Nuotiopaikkaa ei myöskään ole tarkoituksen mukaista tällaiseen kohtaan raivata. Tyhjät hiekkakenttä alueet kauempana puusto- ja pensaikkoalueesta voisi sopia nuotiopaikaksi, kun sen siivouksesta huolehdittaisiin. Hyvä leikkipuisto on jo olemassa Nekalan tien eteläpuolella olevassa puistossa. Uuden leikkipuiston rakentamisen tarvetta olisi syytä pohtia, kun pieniä leikkipuistoja lapsiperheiden kotien läheltä on viime vuosina poistettu. Lapsiperheille on tarpeen olla kävelyetäisyyden päässä rauhallisia leikkialueita hyötyliikunnan oppimisen vuoksikin.	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - HÄVITETÄÄNKÖ IIDESJÄRVEN ETELÄRANNALTA VILLIN LUONNON TUNTU - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - SUUNNITELLAANKO ALUEELLE KIRSIKKAPUISTOA
Mielipide 19: Olen tutustunut kaavasunnitelmaan ja ihmettelen miksi pitää hyvä luontokohde pilata rakentamalla tilalle ihmispuisto. lidesjärven lähellä on puistoja mihin voi koirapuiston ja leikkipuiston rakentaa. Ei sitä varten tarvitse pilata lidesjärven etelärantaa. lidesjärven eteläranta on luontoarvoiltaan hieno paikka, siellä on mahdollista nähdä mm. liito-oravia, lepakoita ja linnustoltaan alue on erittäin hyvä. Yhtään puuta, pensasta tai multakasaa ei tarvitse alueelta hävittää. Toivon, että kaupunki unohtaa puistosuunnitelmat ja kehittää lidesjärveä luontokohteena.	Ks. vastaus mielipiteeseen 17

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
Mielipide 20: Tämä hanke ei saa toteutua. Tässä puhutaan ihmisiä palvelevasta monitoimipuistosta, mutta miten ne ihmiset, jotka nauttivat luonnosta sellaisena kun se nyt on? Niitä on paljon ja noita ihmispuistoja on jo riittävästi. Iidesjärven alue on mm. linnustoltaan rikas ja palvelee nykytilassaankin myös muita kuin tamperelaisia. Jos hanke toteutuu, tuhotaan kaunista luontoa, jossa menetetään monia eläinlajeja. Eikö meillä ole jo esimerkkejä "kuolleista järvistä" ja hakatuista metsistä? Missä on luontoarvot?	Ks. vastaus mielipiteeseen 17
Mielipide 21: Iidesjärven eteläpuoli mihin on nyt suunniteltu kaavoitusta, on luontoarvoiltaan harvinaislaatuinen koko Suomessa ja tärkeä esim. Muuttolintujen levähdyspaikkana ja lintujen ruokailu- ja pesimäalueena. Luonnonvaraiset mesi- ym. kasvit tarjoavat hyönteisille ravintoa ja ne puolestaan ovat lintujen, matelijoiden ym. ravintoa. Kaupungin taimisto on harvinaislaatuinen elinympäristö monelle lajille. Vanha kaatopaikka tulee puhdistaa huolella, mutta alue on kunnostettava lähtökohtaisesti luonnonvaraisten eläinten ja kasvien elinympäristöksi, ei ihmisten "juoppopuistoksi". Tien toisella puolella on jo hyväkuntoinen leikkipaikka lapsille ja hieno puisto, tuohon suunniteltuun kohtaan ei tarvita mitään ihmispuistoa ollenkaan. Nykyisen kaltainen polkuverkosto riittää luonnosta nauttijoille ja samoin alueen koirille polusto sisältää enemmän virikkeitä kuin koirapuisto. Kyse on myös kustannuksista. On tarpeetonta rakentaa parin sadan metrin päähän olemassaolevista uusista kunnossapidettäviä alueita ja rakenteita ihmiskäyttöön. Nyt esitetty kaavaehdotus tuhoaa luontoarvoja ja lisääntyvä ihmiskäyttö häiritsisi luonnonvaraisia eläimiä. Ekosysteemien ylläpito on arvokasta myös ihmisten elämän turvaamiseksi.	Ks. vastaus mielipiteeseen 17
Mielipide 22: Vanhan kaatopaikan suojaaminen mahdollisilta valuttamisilta Iidesjärveen on hyvä juttu. Pitkospuiden ja kuorikatteisten polkujen selkeyttäminen ohjaa hyvin alueella liikkuvia. Toisen lintutornin rakentaminen menettelee. Ei uutta matonpesupaikkaa järven viereen. Muuten en halua järven ja olemassaolevan ryteikköluonnon juurikaan muuttuvan. Alueen viehätys on sen "villeydessä" ja luonnontilaisuudessa. Lisää puita voitte istuttaa, mutta ei todellakaan tarvitse vanhalta taimipellolta puita poistaa. Eivät ne siellä liian tiheään kasva. Vanhan kartanon paikoille voisi istuttaa lisää puita. Samoin kaatopaikan reunoille, jos se keskusta jää niityille ym. Ja vieraslajien poistoa. Lisäksi	Ks. vastaus mielipiteeseen 17

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
espanjansiruetanan tieto/tunnistustauluja tarvitaan jo täälläkin. Nykyisen kaupungin varastokopin itäpuolella on tyhjää tilaa, siihen voitte laittaa koira-aitauksen, jossa myös puita sisällä. Lasten leikkipaikka voisi olla sen vieressä tai sitten tien toisella puolen lehmuspuiston pohjoispäässä. lidesjärveä täytyisi vaalia jättämällä se rakenteluiden osalta rauhaan mahdollisimman paljon. Matonpesupaikat täytyisi siirtää kauemmas vedestä ja niin, että pesuvesi menee viemäreihin eikä järveen. Tänäkin oli taas porukkaa lehtipuhaltimilla "siistimässä" eli ottamassa luonnon kiertäviä ravinteita pois maaperältä ja madoilta. Maatuvat lehdethän ovat matojen ruokaa ja madot ym. pitävät maaperän kuohkeana ja imevänä, kun näitä sateita on lisääntyvässä määrin tulossa niin maaperän huokoisuus on tärkeää myös. Monia asioita on. Tehkää vain polkuja ja lisää puita ja suojatkaa kaatopaikka. Ja se koira-aitaus riittävän kauaksi järvestä ja pesintäpuista. Lisää pesintälauttoja myös ja luontotauluja. Samoin voitte Kalevanharjun tallatut polut kuorikatteella päällystää, kun ne myös vettyy käytössä	
Mielipide 23: Tärkeintä lidesjärven alueen kehittämisessä olisi jättää se suurimmalta osalta tekemättä. Alue on arvokas sinällään, luonto itsessään on arvokas, erityisesti koska vastaavia alueita ei kaupungissamme juuri ole säilynyt eikä ainakaan aivan keskustan tuntumassa. Tätä lähes "villiä" luontoahan nyt kampanjoitiin koko viime kesä meidän kaikkien aivan valtakunnallisestikin vaalimaan ja lisäämään eri tavoin- jättämällä nurmikot leikkaamatta, istuttamalla niittyjä muunmuassa. lidesjärven rannoilla ruoho on onneksi suurimmalta osin saanut kasvaa rauhassa, kuten puutkin. (puita tosin turhaan karsittu) Ihmiset liikkuvat tuolla rannoilla, kävelevät, kuvaavat lintuja, nauttivat rauhasta ja lintujen laulusta. Alueella tervehditään tuntemattomiakin ja juttua syntyy luontohavainnoista. Koiraihmiset kulkevat poluilla siinä missä muutkin. Lapsille polut luonnossa ovat seikkailu ja paikka oppia sekä luontoyhteyden kehittyä. Veikkaanpa, että villi luonto päihittää lasten mielestä rakennetut leikkipuistot, vaikka sijansa niilläkin. Lintukävelyt keräävät kymmeniä osallistujia ja ovat kaikille avointa ja ilmaista virkistystä. Ehdotan, että se mitä tuolle alueelle tehtäisiin, olisi kaikki luonnonsuojeluun tähtäävää ja nykyisten eläinten ja eliöiden elämää suojelevaa. Alue ei tarvitse rakennettuja leikkipuistoja eikä istutettuja kirsikkapuita. Leikkipuistoille on jo olemassa olevia paikkoja aivan lähellä mm.Nekalantien toisella puolella. Koiranomistajien en ole kuullut kaipaavan koirapuistoa, koirien näen	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - HÄVITETÄÄNKÖ IIDESJÄRVEN ETELÄRANNALTA VILLIN LUONNON TUNTU - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - SUUNNITELLAANKO ALUEELLE KIRSIKKAPUISTOA

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
usein leikkivät omistajien valvonnassa Viinikanpuistossa. Alueella paljon liikkuvana arvostaisin olemassa olevien polkujen kevyttä kunnostamista kuraisimmista paikoista sekä mahdollisesti pitköspuiden lisäämistä ryteikköisempiin paikkoihin, jotta mattorannalta pääsisi helpommin hevoshakaan. Mutta tämäkin vain, jos se ei häiritse pesiviä lintuja. Kaatopaikan kunnostamista tulisi arvioida, onko se edes välttämätöntä vai onko ennalleen jättäminen turvallisempi vaihtoehto. Alueella olevien laittomien nuotiopaikkojen suhteen toivoisin alueen valvontaa lisäävän ilta-aikaan. Toista lintutornia ei mielestäni välttämättä tarvita.	
Mielipide 24: En asu Tampereella, mutta matkustan sinne useita kertoja vuodessa voidakseni tarkkailla lintuja nimenomaan lidesjärvellä. lidesjärvi on linnuille tärkeä pesimäalue ja muutonaikainen levähdyspaikka. Se on koko Suomenkin mittakaavassa merkittävä lintualue, ja erityisesti sen sijainti suuren kaupungin keskustan tuntumassa on poikkeuksellista. On tärkeää huomioida, että lidesjärven alueen linnut eivät ole vain vesilintuja vaan useat lintulajit viihtyvät ja pesivät nimenomaan sillä maa-alueella, jolle lidesjärven puistoa on suunniteltu. lidesjärvelle suunnitellun puiston alueella sijaitsevien, linnuille tärkeiden elinympäristöjen pirstaloituminen pieniksi saarekkeiksi ihmistoimintaa varten suunniteltujen alueiden väleihin on alueen monipuolisen linnuston kannalta erittäin huolestuttavaa ja aiheuttaa alueen luontoarvojen merkittävää heikentymistä. Maa-alueista vain pientä, kapeaa kaistaletta järven rannan tuntumasta on ehdotettu luonnonsuojelualueeksi. Mielestäni koko lidesjärven alue tulisi muuttaa luonnonsuojelualueeksi, ja sitä tulisi kehittää virkistyskohteena luonnon ehdoilla syistä, joita eritellään alempana. Hyvä esimerkki hyvin hoidetusta lintualueesta ja esimerkillisestä luontoarvojen vaalimisesta löytyy Tampereen naapurista, Lempäälän Ahtialanjärveltä, joka on koko Suomen parhaita lintuvesiä. Mielestäni Tampere voisi tässä asiassa ottaa mallia Lempäälästä ja kehittää lidesjärven aluetta luonnon ehdoilla ja sellaisella tavalla, joka jatkossakin mahdollistaisi ihmisten virkistytymisen aidossa luonnonympäristössä kaupungin keskustan tuntumassa. Vaikka tässä kannanotossani puhun pääasiassa linnuston näkökulmasta, on tärkeää huomioida alue kaikkine eliö- ja kasvilajeineen kokonaisuutena. Linnut viihtyvät siellä, missä on sopivaa ravintoa ja piilopaikkoja, ja tämä liittyy erottamattomasti alueen kasvillisuuteen ja muuhun lajistoon kuten hyönteisiin. Suomessa lintukatoa aiheuttaa etenkin ihmisen aiheuttama elinympäristöjen	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - HÄVITETÄÄNKÖ IIDESJÄRVEN ETELÄRANNALTA VILLIN LUONNON TUNTU - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS?

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
muutos ja pirstaloituminen. lidesjärven puiston suunnitelman perusteella näyttää siltä, että tämä on tapahtumassa myös lidesjärvellä. lidesjärvelle suunnitellaan useita alueita ja toimintoja erityisesti ihmisen käyttöön. Luonnontilaisia alueita ollaan muuttamassa puistomaisiksi, ja lisäksi on suunniteltu esimerkiksi leikkipaikkoja lapsille sekä koirapuistoa. Vaikka suunnitelmassa on jätetty ihmisille tarkoitettujen alueiden väliin pieniä alueita, joita luonnehditaan mm. sanoilla ”säilyvä lintuja liito-oravametsä”, kyseiset alueet ovat aiempaan lintujen yhtenäiseen elinympäristöön verrattuna kuitenkin hyvin pieniä ja sijaitsevat lähellä suunniteltuja alueita, joilla ihmistoiminta tulee olemaan vilkasta ja äänekkästä. Useimmat lintulajit karttavat ihmistä, ja on epätodennäköistä, että lajit, jotka nyt viihtyvät ja pesivät alueella, jäisivät alueelle, jolla on puistoa, lasten leikkipaikkoja ja koirapuisto. Vanhan kaatopaikan alue ympäristöineen on linnuston ja koko alueen luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävä. Kaatopaikan alue on laaja, ja sen muuttaminen puistomaiseksi ihmisen käyttöön tarkoitetuksi oleskelutilaksi tarkoittaisi lidesjärven luonnon monimuotoisuuden merkittävää heikentymistä. Linnuston kannalta parempi vaihtoehto olisi säilyttää kaatopaikan alue mahdollisimman luonnontilaisena ja varmistaa sen ekologinen kytkeytyvyys muihin linnuille merkittäviin alueisiin sen välittömässä läheisyydessä. Tällainen alue on myös kaatopaikan ja viljelypalstojen välissä sijaitseva, helposti huomaamatta jäävä alue, jolla viihtyvät useat lintulajit. Tilanne olisi lintujen kannalta huomattavasti parempi, jos suunnitelma perustaa ihmisille tarkoitettu puistomainen alue kaatopaikan kohdalle jätettäisiin toteuttamatta ja alueella voisi kasvattaa uutta, lintujen elinympäristöön sopivaa kasvillisuutta. Tiedostan, että vanhan kaatopaikan alue vaatii puhdistamista ja haitallisten vieraslajien torjuntaa. Esimerkiksi jättipalsami on levittäytynyt yhä laajemmalle kaatopaikan alueella ja sen ympäristössä, ja sitä tulisi torjua. Alueella voisi kasvattaa kasveja, jotka hyödyttävät sekä pölyttäjiä että lintuja. Lisäksi linnuille voisi rakentaa piilopaikkoja ja perustaa ”hyönteishotelleja” vaikkapa lahoppuaitojen muodossa. Ekologinen kytkeytyvyys, eli luonnontilaisten elinympäristöjen välinen yhteys ja lintujen mahdollisuudet liikkua niille sopivien elinympäristöjen välillä, on tärkeää säilyttää lidesjärven alueella. Suunnitellut ”säilyvän lintu- ja liito-oravametsän” kaltaiset hyvin pienet alueet, jotka eivät suunnitelmassa kytkeydy suoraan muihin linnuille sopiviin elinympäristöihin, ovat tästä näkökulmasta ongelmallisia. Aluetta ei voi vain ”osoittaa” linnuille ja olettaa, että ne edelleen kelpuuttaisivat sen elinympäristökseen, jos kyseinen elinympäristö on merkittävästi kaventunut ja sen	

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
olosuhteet ovat perustavanlaatuisesti muuttuneet. Ihminen menestyy missä tahansa ympäristössä ja voi helposti ottaa itselleen tilaa sieltä, mistä haluaa. Koko maapallo on ihmisen leikkikenttä. Kun ihminen haluaa jotakin, silloin lintujen ja muiden eläinten on usein väistyttävä. Lintujen suosimat elinympäristöt, esimerkkinä lidesjärven vanhan kaatopaikan alue, ovat ihmisen näkökulmasta usein epäesteettisiä tai yhdentekeviä, ja on ymmärrettävää, että niitä on helppo ajatella alueina, joille voisi ja pitäisi kehittää jotakin uutta ihmisille. Linnuille samat alueet sen sijaan ovat usein parhaita mahdollisia – jopa korvaamattomia – elinympäristöjä. Lintuharrastaja, joka kiertelee lidesjärven rannoilla, on katsonut aluetta tarkkaan ja huomannut puussa pesäkoloa nakuttavan pikkutikan puolisoineen, nähnyt värikkäät tiklit ohdakkeiden kimpussa, havainnut harvinaisen valkoselkätikan lahopuun rungolla, ja kohdannut pienen varpuspöllön tuijotuksen. Onnekkaimmat ovat nähneet jopa kuningaskalastajan – sinisenä välkehtivän säihkylinnun – tähyilemässä saalista oksalla veden äärellä. Alkukesän öinä lidesjärven rantapensaikot, metsiköt ja niityt täyttyvät yölaulajien äänistä. Lintuharrastajat käyvät vuodesta toiseen yölaulajaretkillä todistamassa esimerkiksi ruokokerttusen, viitakerttusen, luhtakerttusen, satakielen ja mustarastaan taiturimaista laulantaa. Viimeistään silloin ymmärtää, että alue, jolle lidesjärven puistoa suunnitellaan, todellakin kuhisee lintuja. Linnut eivät voi kirjoittaa kannanottoja asemakaavoista, mutta ne voivat silti menettää kotinsa. Siksi halusin antaa tässä tekstissäni äänen lidesjärven linnuille, joilta olen saanut paljon. Kannanottoni alussa ilmaisin, että mielestäni koko lidesjärven alue tulisi muuttaa luonnonsuojelualueeksi, ja sitä tulisi kehittää virkistyskohteena luonnon ehdoilla. Haluankin lopuksi kysyä, voisiko ihmisen virkistäytyminen lidesjärvellä olla jotakin muuta kuin ajan viettämistä puistoissa tai leikkikentillä, jotka ovat hyvin tyypillisiä urbaanin ympäristön tunnusmerkkejä, paikkoja, joissa ei varsinaisesti ole mitään uutta ja erilaista niihin moniin puistoihin verrattuna, joissa olemme jo käyneet. Ja miksi uusi puisto pitäisi rakentaa juuri lidesjärvelle? Jos esimerkiksi uusi lasten leikkipaikka koetaan ehdottoman tarpeelliseksi, sen voisi rakentaa mieluummin Nekalantien toisella puolella olevaan puistoon, jossa on jo valmiiksi runsaasti ihmistoimintaa eikä lisää häiriötä luonnolle siten aiheutuisi. Vaihtoehtoisesti leikkipuiston sijaan lidesjärvelle voisi perustaa lapsille suunnatun luontopolun, jonka avulla lapset pääsisivät tutustumaan lähiluonnon ihmeisiin ja ilmiöihin. Koirapuistoa lidesjärven alueella en pidä tarpeellisena, sillä lidesjärven tarjoama luonnontilainen ympäristö polkuineen on jo itsessään ihanteellista aluetta	

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
koirien ulkoiluttamiseen. Leikkipuistot ja koirapuistot aiheuttavat myös merkittävän paljon melua, mikä tarkoittaa, että esimerkiksi linnut eivät niiden läheisyydessä viihdy. Urbanissa ympäristössä melu on suuri ympäristöterveysongelma myös ihmisille, ja olisikin tärkeää säilyttää kaupungin keskustan tuntumassa paikkoja, joissa voi rauhoittua ja nauttia hiljaisuudesta aidossa luonnonympäristöissä. Toki esimerkiksi Nekalantien liikenteen melu kuuluu jossain määrin Iidesjärven ranta-alueille, mutta aluetta voi kuitenkin luonnehtia rauhalliseksi ja hiljaiseksi, ja sen hiljaisuutta tulisi suojella.	
Mielipide 25: Alueella elävät, pesivät, levähtävät ja ruokailevat linnut käyttävät koko järven aluetta. Niiden elämä ei ole rajautunut vain tiettyyn osaan järveä, vaikka esimerkiksi pesimäaikaan tietyn lintuperheen elämä voi keskittyä hieman pienemmälle alueelle järveä. Kesän edetessä ja koko syksyn aikana monet linnut liikkuvat järven eri osissa syömässä ja lepäämässä. Näin ollen, koko järvi (länneestä itään ja pohjoisesta etelään) on tärkeä alue linnuille. Useimmat järvellä oleilevat vesilinnut osoittavat käytöksessään arkuutta ihmisen läsnäoloa kohtaan (arkuuden taso voi vaihdella laji- ja yksilökohtaisesti). Tätä ei välttämättä osaa huomata, ellei havainnoi lintujen käytöstä ja tunne niiden reagoitustapoja eri tilanteissa. Hyvin usein linnut reagoivat ihmisen läsnäoloon tavalla tai toisella, esimerkiksi loittonemalla, uimalla tai sukeltamalla piiloon, lähtemällä lentäen pakoon tai vähintään havahtumalla tarkkailemaan ihmisen läsnäoloa, jolloin esim. ruokailu voi keskeytyä. Monet linnut reagoivat esimerkiksi alueella liikkuviin veneisiin ja pakenevat valitsemastaan ruokailupaikasta toiseen kohtaan järveä, vaikka liikkuva vene olisi niistä vielä melko etäällä. Linnut luonnollisesti reagoivat myös rannassa tapahtuvaan kalastukseen poistumalla ks. alueelta. Monet linnut reagoivat myös niitä havainnoiviin ihmisiin em. tavoilla. Vastuullinen lintujen havainnointikin edellyttää lintujen rauhan kunnioittamista ja niiden häirinnän minimoimista. Vesialueen ulkopuolella elää runsaasti muitakin kuin vesilinnustoa. Niiden pesintä- ja ruokailualueiden eheys ja häiriöttömyys ovat keskeisen tärkeitä. Lintujen elinympäristö kärsii, jos alueen kasvillisuutta pilkotaan ja tehdään puistomaisemmaksi. Esimerkiksi satakielet todennäköisesti häviävät alueelta, jos niille ei ole riittävää rauhaa ja sopivaa elinympäristöä. En ole koskaan kuullut yhdenkään satakielen laulavan missään Tampereen puistossa. Iidesjärven alueella niitä voi kuulla kesäisin ”ryteikköjen” keskellä. Iidesjärven alueella tulee säilyttää riittävä rauha siellä eläville linnuille ja eläimille. Jotta tämä käytännössä voisi tapahtua, alueelle ei tule	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - HÄVITETÄÄNKÖ IIDESJÄRVEN ETELÄRANNALTA VILLIN LUONNON TUNTU - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS?

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
rakentaa paikkoja leikki- ja liikuntatoimintaan, koirapuistoa, pieniä nurmialueita oleskeluun, monipuolista toiminta- ja oleskelupuistoa tai mitään muutakaan sellaista aluetta tai rakennelmaa, joka houkuttelee ihmisiä ja koiria oleilemaan, leikkimään, ja viettämään aikaa alueella pidempiä aikoja. Tällaisesta oleilusta aiheutuu väistämättä melua ja häiriötä, usein valitettavasti jossain määrin myös häiriökäyttäytymistä. Havaintojeni mukaan monet kaupungissa asuvat ihmiset tietävät luonnosta ja lintujen/eläinten tarvitsemasta rauhasta hyvin vähän. Virkistystä palvelevia rakenteita alueelle ei tarvita. On vääjäämätön tosiasia, että luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen edellyttää ihmisen läsnäolon ja ihmisen tekemän luonnon muokkaamisen rajoittamista (ei muuteta aluetta puistomaiseksi, vaan säilytetään ”villi luonto”). Tampereen kaupungin on uskallettava suojella Iidesjärven luontoa ja sen lajistoa vahvimmalla mahdollisella tavalla, käytännössä siten, että Iidesjärven aluetta ei suunnitella eikä sinne rakenneta paikkoja/toimintoja ihmisten tai koirien virkistystarpeisiin (leikki- ja liikuntatoiminta, koirapuisto, nurmialueet oleskeluun, toiminta- ja oleskelupuisto jne.). Kaupungissa on riittävästi virkistysalueita jo muualla. Iidesjärveä vastaavaa lintujärveä kaupungissa ei tietojeni mukaan ole, se on ainutlaatuinen ja sitä on suojeltava.	
Mielipide 26: Olen tarkkaillut alueella lintuja ja seurannut tietenkin lintubongarien parveilua koko alueella, etenkin vaikka jalohaikaran, kehrääjän tai sinirinnan ilmestyessä alueelle. Tämä alue on jo nyt aktiivisessa harrastuskäytössä. Ennen tiesi loki kirkunasta, milloin kevät on tullut, mutta nythän ne ovat ikävästi vähentyneet. Olen kuunnellut, kun ”lehdossa laulanta soi satakielien...” ja aistunut, kun ”tuoksuvat tuomien valkoiset kukkaset...” Paikallista lintutietoutta löytyy sivustolta http://www.iides.fi/iideslinnut/iideslintukuvasto.htm - 197 kpl nähty täällä! Viinikan ja Nekalan alueella on runsaasti puistoja: Rihipuisto, Lampipuisto, on Vihiojan-, Koskuen-, Pahalammen-, Viinikan-, Idmannin-, Kaakkurin- ja Telkänpuisto. Yhdeksän puistoa. Vihiojanpuistokin on ihanan luonnollinen, mutta vesilintuja siellä ei tietenkään ole, ja siksi Iidesjärven alue onkin niin ainutlaatuinen. Nythän Lampipuisto on kuulemma lakkautettavien listalla – mitä järkeä on lakkauttaa puisto ja rakentaa uusia tien toiselle puolelle? Tunneteko vanhoja hölmöläissatuja? Ne tulevat etsimättä mieleen. Riittääkö lintujen suojeluksi se, että kahdella puistolla on linnun nimi? Ja luontoteemainen leikkipuistoko luontokasvatusta? Linnun muotoinen keino, vai mikä? Luontokasvatusta on se, että lapsi viedään	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - HÄVITETÄÄNKÖ IIDESJÄRVEN ETELÄRANNALTA VILLIN LUONNON TUNTU - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - SUUNNITELLAANKO ALUEELLE KIRSIKAPUISTOA

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
luontoon. Luontoa tarkkailtaessa lapsi ei kaipaa minkäänlaisia teemaleikkipuistoja. Miksi aikuistenkaan virkistysalue vaatisi muka jotain härpäkkeitä? Puistot vaikuttavat olevan enimmäkseen tyhjinä, etenkin Vihiojan frisbeegolfille omistettu iso alue. Miksei luontoharrastajille ja -kuvaajille voi pyhittää mitään? Jos halutaan tehdä hienoja puistoja, miksei kehitetä olemassa olevia? Toisaalta rannassa kulkee myös paljon lenkkeilijöitä, koiranulkoiluttajia ja hiljaisuudessa maleksijoita. Ei tämä ole pelkästään lintuharrastajien seutua. Kasvillisuuskin on muuta kuin ihmisen suunnittelema kukkaniitty. Se on kaksimetrisen ukontulikukka, vaatimattomat pikku harmiot, maitohorsmat, joiden versoja voi syödä ja kukista kuivata teetä. Jne. Hyvin monille ihmiselle koiralenkki merkitsee samalla omaa liikuntaa, joten ovatko ne uudet koirapuistot tosiaan tarpeen? Vapaana juoksevia koiria on rannassa todella harvoin, ja jos sellaisia koiranomistajia on, heitä tuskin aidattu alue houkuttelee. Mitä tulee puustoon, niin taas on hölmöläissadun paikka. Kaadetaan puita, että saadaan istuttaa puita. Tämä kukkivien puiden – eufemismi kirsikkapuille - tunkeminen joka paikkaan on trendien perässä juoksemista, ja sitä hän saattaa odottaakin helsinkiläiseltä kirsikkapuistofanaattiselta suunnittelutoimistolta, jota tuskin satakielten kohtalo kiinnostaa. Tämä alue on täynnä pajuja, tuomia, syreeneitä ja pihojen omenapuita. Tärkeitä pölyttäjille. Kirsikkapuiden jotenkin hienompana pitäminen on omien kotimaisten puidemme halveksuntaa – ne ovat ihan yhtä kauniita kukkivina. Ennallistamisesta ja luontokadosta puhutaan juhlapuheissa, mutta käytännössä tämä ainutlaatuinen miljöö halutaan tuhota. Irvokkuuden huipentumana suunnitelmaan on merkitty pari ihan erityistä luonnontarkkailupaikkaa. Nythän koko alue on sellainen. On selvää, että rakennusaikainen meteli ja elinolojen tuhoaminen karkottavat linnut muualle, ja viimeistään sen tekee alueelle syntyvä trafiikki 36 parkkipaikan voimin. Onko Tampereen kaupungilla tosiaan niin paljon ylimääräistä rahaa, että kaikki tämä kannattaa? Jos kaatopaikalle jotain pitää tehdä, sitä varten ei tarvita tämä kokoluokan projektia. Jättipalsamista pääsee eroon vähemmälläkin. Rahanmenohan ei tietenkään lopu rakentamiseen, vaan kunnossapito on jokavuotista. On kansalaismielipiteen halveksimista todeta, että tällainen muutosvastarinta syntyy helposti, kun tehdään uudistuksia, ja että kun asiaa katsoo ”objektiivisesti”, niin ymmärtää kuinka hieno suunnitelma tämä on. Tästä asiasta ei ole olemassa mitään objektiivista näkemystä. Näkemys riippuu siitä, mitä arvostetaan: luonnonmukaista aluetta ja lintuparatiisia vai sitä, että saadaan toteuttaa	

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
projekteja ja kenties sulka omaan hattuun. Sääliksi käy Rantaraitin asukkaita, jotka joutuisivat tämän metelin vieressä asumaan.	
Mielipide 27: Vastustan vireillä olevaa kaavamuutosta koskien lidesjärven arvokasta luonnonpuistoa. Alue pitää säilyttää ennallaan.	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN
Mielipide 28: lidesjärven ympäristö on tärkeä luontokohde, jossa on ihana käydä kävelemässä, varsinkin siksi, että alueen on annettu kasvaa rauhassa siihen muotoonsa, millainen se tänä päivänä on. Koska alue on saanut olla "rauhassa", siitä on muodostunut tärkeä luonnon monimuotoisuuden kohde. Kaupunki itsekin tiedostaa, kuinka tärkeä luontokohde lidesjärvi ja sen rannat ovat, joten tuntuu käsittämättömältä, että alueelle suunnitellaan virkistysaluetta. lidesjärven ympäristö on monelle uhanalaiselle ja silmälläpidettävälle lajille tärkeä paikka kaupunkiympäristössä, joten miksi kaupunki haluaa tuhota ja sterilisoida luonnonmukaisen ja tärkeän luontokohteen? Emmekö voisi kerrankin mennä luonnon ehdoilla ja antaa alueen olla luonnollisessa tilassaan. Uskon, että suurin osa ihmisistä, jotka lidesjärvellä vierailevat pitävät juuri siitä sen takia, että se on luonnontilainen alue, jota ihminen ei ole muokannut. Ainakin itselleni lidesjärven viehätys on juuri siinä. Eikö virkistysaluetta voisi kehitellä jonnekin muualle? Voisiko esimerkiksi jo olemassa olevaa Viinikanpuistoa kehittää ja suunnitella sinne uusia virkistyskohteita? Toivoisin hartaasti, että kaupunki hylkää nämä suunnitelmansa pilata lidesjärven ympäristöä.	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - HÄVITETÄÄNKÖ IIDESJÄRVEN ETELÄRANNALTA VILLIN LUONNON TUNTU - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS?

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
Mielipide 29: Pääasiassa pidän suunnitelmia hyvänä, mutta esitän seuraavia parannusehdotuksia: 1. Kaatopaikan alue: Kaatopaikka-alue on nykyisellään virallisesti suljettu alue, mutta käytännössä alue on toiminut jo 1970-luvulta asti lintu- ja muiden luontoharrastajien aarreaittana. Alueen kasvillisuus on vuosien ajan muodostunut eri kehitysvaiheessa olevasta ruderaatista. Ruderaatti on houkutelut paikalle monipuolisen hyönteisfaunan, ja sen perässä alueelle ovat saapuneet pesivät ja muuttomatkalla levähtävät linnut. Kaatopaikan alue on nykymuodossaan koko suunnittelualueen linturikkainta osaa, ja myös yksi suosituimpia ulkoilualueita erityisten ominaispiirteidensä takia. Alueella on röykkiöittäin vieraslajeja, raskasta ajoneuvoliikennettä sekä maan ja orgaanisen aineen kasoitusta, joten harjaantumattomaan silmään alue näyttää negatiivisessa mielessä joutomaalta, mutta se edustaa villin kaupunkiluonnon tyyppiä joka on käymässä Tampereella erittäin vähäiseksi. Ruderaattikasvillisuus tarjoaa ympäristön monille hyönteis- ja lintulajeille, jotka eivät esiinny muunlaisessa ympäristössä. Lähimmät laajemmat vastaavat ruderaattialueet sijaitsevat Ruskon maankaatopaikalla ja Niemenrannassa. Sen sijaan hoidetumpaa puistohabitaattia Tampereella on erittäin paljon. Kaatopaikka-alue on ehdottomasti puhdistettava pilaantuneesta maa-aineksesta ja vieraslajeista, ja pidän suunnitelmaa siltä osin hyvänä. Sen sijaan alueelle suunniteltu puisto tulisi mielestäni sijoittaa johonkin muualle kuin kaatopaikan alueelle, ja kaatopaikan aluetta tulisi kehittää ruderaattipuistona. Alueelle ei tulisi perustaa oleskelunurmia, sillä tällainen kontrolloitu ja steriili puistoympäristö käytännössä tuhoaa alueen arvokkaan ruderaattilajiston. Ruderaattien merkitystä ekosysteemipalveluiden tuottajana on käsitelty Ron Rajamäen kandidaatintyössä VILLI KAUPUNKILUONTO - ruderaatit osana monimuotoista kaupunkiympäristöä (Aalto-yliopisto, Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu, Maisema-arkkitehtuurin koulutusohjelma, 13.5.2020). Esitän tässä suoran otteen kyseisen tutkielman tiivistelmästä: "Ruderaattien tarjoama ravinto ja suoja toivat esiin niiden merkityksen hyönteisten turvapaikkana. Ihmisille ruderaatit puolestaan tarjoavat virkistyskäytön mahdollisuuksia ja toimivat lasten oppimisympäristöinä. Kohdetarkasteluissa nousi esiin ruderaattien olevan osa dynaamista luonnonsuojelua, jonka tarkoituksena on lisätä paikan luontoarvoja ihmisen toimesta. Saksassa ruderaatit on liitetty tiiviisti osaksi ihmisten arkista elinympäristöä, jossa ruderaattien kasvillisuus tarjoaa ihmisille muistutuksen paikan historiasta. Vaikka ruderaatit saatetaan	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - MITÄ KAAKTOPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN - ALUEEN VALAISTUS

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
nähdä usein epäjärjestyksen symboleina, on niillä kuitenkin potentiaalia tulla osaksi kaupunkien koristeistutuksia". Suosittelen lämpimästi tutustumaan kyseiseen tutkielmaan esimerkkitapauksineen (liite 1). Kaatopaikan alueella olisi mielestäni tuhannen taalan paikka rakentaa mielenkiintoinen ruderaattipuisto joka palvelisi sekä ihmistä että luontoa, ja toimisi vetovoimaisena ja uniikkina luontokohteena. Monille epäjärjestyksestä edustava ruderaattimaasto olisi helposti sovitettavissa kunnostetun kaatopaikan päälle esteettisesti jaoteltuina kokonaisuuksina. Itse asiassa monipuolisesti eri kehitysvaiheissa olevia ruderaattikaistaleita sijoittamalla alueesta saataisiin parempi lintu- ja hyönteisalue kuin mitä se on koskaan ollut. Ruderaattipuisto toimisi myös hyvänä oppimisympäristönä lapsille. Ruderaateilla on aivan turhaan negatiivinen kaiku, ja esimerkiksi opastekylttejä sijoittamalla saataisiin ihmisten tietoisuutta lisättyä myös villin kaupunkiluonnon merkityksestä ihmisille ja eliöstölle. Ruderaattipuiston hoito olisi Kaupungin taholta melko yksinkertaista. Perustamisvaiheessa alueelle tulisi kipata risukasvoja ja muuta orgaanista ainetta. Kasvillisuuden hoidoksi riittäisi todennäköisesti parin vuoden välein tapahtuva niitto. Kulkuväylien ylläpito olisi samansuuntaista kuin nyt suunnitellulla puistoalueella. 2. Valaistussuunnitelma: Suunnittelualue on yksi viimeisiä valosaasteettomia saarekkeita Tampereen kaupungin keskustan kupeessa. Valosaasteen negatiivisista vaikutuksista on keskusteltu paljon viime vuosina, ja valosaasteen haitat ihmisille ja luonnolle ovat kiistattomia. Vastustan valaistussuunnitelmaa nykyisellään seuraavilta osin: - Vanhan kaatopaikan aluetta ei saa valaista - Taimiston aluetta ei saa valaista Muiden alueiden valaistustarve on mielestäni perustelua. 3. Koirapuisto: Koirapuisto on sijoitettu luonnoltaan erittäin herkälle ja monimuotoiselle maastoalueelle. Kuten suunnitelmassakin todetaan, koirapuisto laskee kohdan monimuotoisuutta. Koirapuistolle tulisi löytää uusi sijoituspaikka. Mielestäni sopiva paikka olisi joko lidesjärven pohjoisrannalla tai mahdollisesti nykyisellä taimiston alueella. Vaikka Taimiston alue on suunnitelmassa luettu hyväksi lintualueeksi ja "melko villiintyneeksi", on se todellisuudessa varsin kontrolloitu ja steriili puistoympäristö joka ei houkuttele sellaisia hyönteis- tai lintulajeja joita ei löytyisi reilusti muualtakin Tampereelta. Tästä syystä näen Taimiston parempana alueena kohdistaa	

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
toimenpiteitä kuin kaatopaikan tai vanhan Nekalan tilan alueen, mutta ideaalitulanteessa toivoisin koirapuiston sijaitsevan esimerkiksi lidesjärven pohjoispuolella. Yhteenvedo: Näiden parannusehdotusten huomioiminen tekisi alueesta kiehtovan dynaamisen puistoalueen ja villin kaupunkiluonnon yhteensovitelman joka palvelisi mahdollisimman suurta käyttäjäkuntaa, myös alueen kulttuurihistorian ruderaattialueena huomioiden.	
Mielipide 30: Asemakaavan valmisteluaineistojen mukaan Nekalantien varrelle, lidesjärven rantaan, suunnitellaan kaiken ikäisille tarkoitettu lähivirkistysalue ja kehitetään alueen virkistysyhteyksiä sekä arvioidaan alueella mahdollisesti tarvittavan rakentamisen määrä. Mielipiteenäni esitän, että asemakaavan valmistelu tulee keskeyttää. lidesjärvi on Suomen mittakaavassa yksi harvoista näin lähelle keskustaa sijoittuvista lintu- ja luontoarvoiltaan tärkeistä kohteista, eikä sen arvoja tule heikentää. Nekalantien toisella puolella on ihmisille suunnattua siistiä puistoaluetta (Lampipuiston alue, Viinikanpuisto ja Pahalammen alue), joita voi edelleen kehittää ja jonne voi siirtää lidesjärven alueelle suunniteltuja toimintoja ja istuttaa esim. kirsikkapuita. Suunniteltu lintutornin rakentaminen, mahdolliset lidesjärven alueen luontoarvoja parantavat ja ennallistavat toimet sekä mahdollinen alueella jo olevien virkistysreittien parantaminen eivät tarvitse toteuttamiseksi asemakaavaa. Asemakaavan luontoselvitykset ovat vielä hyvin puutteelliset. Valmisteluaineistossa ei ole kunnolla tarkasteltu asemakaavan vaikutuksia linnustoon, alueen eliölajeihin eikä lidesjärven veden tilaan. Valmisteluaineistossa ei myöskään ole riittävästi tunnistettu asemakaavan vaikutuksia 3.6.1981 hyväksyttyyn lintuvesiensuojeluohjelmaan, joka on edelleen voimassa ja jonka mukainen kohde lidesjärvi on.	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - MITÄ KAAKOPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN - ALUEEN VALAISTUS Asemakaavan vaikutusten arviointi on asemakaavan ehdotusaineistossa erillisenä koosteena ja sitä on täydennetty.
Mielipide 31: Suunnitelman epäkohdat: Arvokkaan lintualueen raja Puiston yleissuunnitelman koostekartoissa 15.10.2024, 8725 on aluerajauksissa silmiinpistävää, miten vanhan kaupungin taimiston alue on merkitty arvokkaaksi lintualueeksi, mutta huomattavasti monipuolisemmat alueet siitä länteen päin (vanha Nekalan talon	Arvokkaan lintualueen raja: Mielipiteessä viitatusa luonnosvaiheen havainneaineistosta riippumatta asemakaavamääräykset velvoittavat myös maalintujen elinympäristöjen huomioimiseen koko lidesjärven etelärannalla. Nekalanrannan viheraluetta koskevassa asemakaavamääräyksessä VL-10 veloitetaan vaalimaan luonnon monimuotoisuutta alueella. Lisäksi asemakaavan yleismääräyksessä, joka koskee koko kaava-

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
alue, sen kuusialue, niittyalue viljelypalstojen vieressä, metsikkö palstojen ja Nekalantien välissä ja vanha kaatopaikka) on jätetty merkitsemättä arvokkaiksi alueiksi. Liekö tuo raja-alue jäänne jo vuosia sitten kadonneen naurulokkikolonian jäljiltä? Taimiston alueella on tietysti arvonsa ja oma linnustonsa kuten öisin saalistavat pöllöt ja syksyisin vierailevat pähkinähakit, mutta muutoin taimisto on kaikkein hoidetuin ja puistomaisin alue suunnittelualueella. Liito-oravien reitit: Dokumentissa 'Asemakaavan vaikutukset luontoarvoihin ja virkistysympäristöön' sivulla 10 esitellään liito-oravien kulkureittejä. Kantakaupungin liito-oravaselvityksessä 2016 on merkitty liito-oravien kulkureitti vanhan kaatopaikan ympäri järven puoleiselta reunalta. Kaatopaikan kunnostussuunnitelman mukaan tämä reitti ja samalla rantakoivikko sekä penkan vaahterametsikkö ollaan tuhoamassa, ja ilmeisesti uudemman selvityksen pohjalta samaisen sivun 10 karttaan on merkitty kulkureitti piknikpaikan ja nuotiopaikan kautta kohti itää. ' Ristiriita suunnitelman koostekarttojen ja kantakaupungin liito-oravaselvityksen 2016 välillä on räikeä. Valaistus ja penkit: Kun vanhan taimiston rantaan lisättiin penkit reilun sadan metrin päähän Nekalan kioskista, alkoi alueella varsinainen olutralli ja alue muuttui turvattoman oloiseksi. Tyhjä tölkit, roskat ja kannettavat kaiuttimet eivät kuulu lintujärven rannoille, eivätkä muutenkaan luontoon. Vastaavaa kehitystä ei pidä tuoda ja laajentaa muualle alueelle. Luonto ja ihmisen luontokokemus eivät tarvitse minkäänlaista valaistusta. Luonnontilaisen alueen ei tarvitse olla auki ja saavutettavissa 24/7, Jos on hämärää, ei alueelle ole kenenkään pakko haluamatta mennä. Alue on hyvin pärjännyt vuosikaudet ilman valaistusta eikä se tunnu ulkoilijoita häiritsevän. Nekalan tieltä ja lähialueilta kajastaa sen verran valoa, että osalla poluista näkee kulkea pimeälläkin. Hämärän ja pimeän aikaan sopivilla havainnointivälineillä näkee alueella lähes aina metsäkauriita, rusakoita ja välillä ketun. Koirapuisto ja melu: Koirapuiston sijoittaminen alueelle tuntuu varsin turhulta, koiranulkoiluttajat alueella nimenomaan ulkoilevat koiriensa kanssa. Häkki tuskin vähentäisi koirien vapaana pitoa. Vaikka järjestyslain nojalla koirien pito vapaana on kiellettyä, tuntuu talvella koirien vapaana juoksuttaminen jälillä olevan pikemmin sääntö kuin poikkeus. Sama koskee frisbeen ja kepinheittelijöitä taimistolla.	aluetta, todetaan: "Puiston tarkemmassa suunnittelussa ja kunnossapidossa on huomioitava alueen merkitys lintujen tärkeänä pesintäalueena sekä muutonaikaisena ruokailu- ja levähdysalueena." Liito-oravien elinympäristöt: Liito-oravan suojelutavoitteet ovat jossain kohdin ristiriidassa maaperän kunnostustavoitteiden kanssa, eikä liito-oravan vuonna 2022 asuttamien pesäpuiden suojavyöhykkeitä ole siksi sisällytetty kokonaan sl-17 -alueeseen. Mahdolliset luonnonsuojelulaista poikkeamiset on ratkaistava lupamenettelyllä kunnostamissuunnitelmaa laadittaessa. Asemakaavamerkinnot ja -määräykset turvaavat riittävien liito-oravan kulkuyhteyksien säilymisen virkistystoimintojen ja -reittien jatkosuunnittelussa. Järven rantaan ei ole merkitty turvattavaa liito-oravayhteyttä kunnostettavan kaatopaikan kohdalle, mutta yhteys voi palautua maisemoinnin myötä. Tätä ennen alueen keskiosan kautta kulkeva yhteys turvaa liito-oravan kulkuyhteyksiverkoston jatkuvuuden. Etelän suuntaan yhteydet on turvattu sl-17-alueen kautta, Lampipuiston kohdalta. Valaistus ja penkit: Rajatulle alueelle on esitetty valaistusta, joka pidetään poissa päältä 1.6.-31.8. välisenä aikana. Rannan nykyiset oleskelupaikat kunnostetaan päivittämällä kalustusta ja pintoja oleskelupaikkojen periaatteiden mukaisesti. Uusia oleskelupaikkoja rantaan ei perusteta. Avoimelle alueelle varikon tuntumaan on esitetty muutamaa pöytää ja penkkiä piknik-käyttöön. Koirapuisto ja melu: Koirapuiston sijainti on siirretty palautteiden johdosta nykyisen varaston alueelle, suunnittelualueen lounaisosaan.

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
Lähialueen asukkailla on lisäksi muutamia hyvin kyseenalaisia koirarotuja, joiden kanssa tuskin kukaan haluaa päästää koiraansa samaan häkkiin. Huoli koira-aitauksesta koskee melua, miten aitauksen voi sijoittaa nimeen omaan mahdollisimman luonnontilaisena pidettävälle alueelle? Suunnitelmassa koira-aitaukset on sijoitettu siten että puustoa joudutaan kaatamaan molempien aitausten kohdalta. Valmiiksi avointa tilaa löytyy karttaa katsomalla Muotialan ja Turtolan suunnasta riittävästi tai kaupungin alueelta varmasti löytyy joku muu pellon kulma, mihin koira-aitaukset voisi sijoittaa. Puhutaan kestävästä kehityksestä ynnä muusta ja sitten ollaan suunnittelemassa vielä parkkipaikkaa, jotta ihmiset voisivat kuljettaa koiransa matkan päästä aitaukseen juoksemaan. Näille autoileville koiraihmisille on aivan sama vaikka ajaisivat pari kilometriä pidemmälle. Lintutorni ja matonpesupaikka: Suunniteltu lintutorni on suunnitelman harvoja positiivisia ehdotuksia. Suunnitelman mukainen matonkuivaustelineiden siirto kuulostaa rahan tuhlaukselta ja syytä saada kaataa hieman lisää puita. Lintutornin 'jalanjälki' on paljon pienempi, joten eikö se kannattaisi ennemmin sijoittaa puuston reunaan. Nuotiopaikka: lidesjärvi ei ole oikea eikä sopiva paikka nuotiopaikalle ja vanhat epävirallisetkin paikat alueelta voisi kaupunki halutessaan helposti siivota. Miksei kaupunki suunnittele mielummin nuotiopaikkaa Sorsapuiston 'piknik-alueelle', arboretumiin tai muulle helposti saavutettavalle alueelle? Nuotiopaikka on omiaan lisäämään alueen häiriöitä niin luonnolle kuin ulkoilijoillekin. Nykyisillä epävirallisilla nuotiopaikoilla istuu lähinnä päihteen käyttäjiä. Suunnittelupäivystyksessä saadun tiedon valossa ei ollut suunnitelmaa tarjota polttopuita kaupungin puolesta. Joten jos on paikka polttaa nuotiota, muttei polttopuita, on selvää että puut katkotaan maastosta. Leikkipaikat: Viinikassa ja Nekalassa on runsaasti leikkipaikkoja, miksi niitä pitää rakentaa vielä lisää? Lisäksi omakoti valtaisella alueella on pihoissa lasten leikkipaikkoja. Indikoiko demografia lapsimäärän merkittävää kasvua alueella? Tästä oli hyvä julkaista myös selvitystiedot, tällaisina talousaikoina kun vyötä vedetään kireämmälle, tämä tieto kiinnostaa eittämättä laajempaa yleisöä. Tuleeko Nekalantielle	Lintutorni: sijoitetaan nykyisten kuivauspuomien paikalle, jotta se ei häiritse herkkää rantaviivaa. Matonpesupaikka säilytetään alueella, mutta se siirretään pohjoisemmaksi, huonokuntoisen metsikön paikalle. Rannan puusto säilytetään. Nuotiopaikka: Alueelle näkyvästi sijoitettavan uuden grillipaikan avulla pyritään vähennetään epävirallisia nuotiopaikkoja eri puolilla Nekalanrantaa. Vastauksia lisäksi tämän raportin alussa olevassa koosteessa, sivuilla 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - MITÄ KAAKOTPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN - MITEN PORMESTARIOHJELMAN LINJAUKSET JA KANSALAISADRESSI ON HUOMIOITU SUUNNITTELUSSA - ALUEEN VALAISTUS

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
vielä liikennevalot turvaamaan lasten kulkua uudelle leikki paikalle? Lampipuiston leikkipaikka on nykyisellään turvallisempi ja saavutettavampi. Alueen linnusto ja selvitykset: Linnustoselvitykset ovat riittämättömiä ja yksipuolisia. Maalintujen merkitys jää liian vähäiseksi. Vain noin 1/5-osa alueella vuoden mittaan paikallisina tavattavista lintulajeista on vesi- tai rantalintuja. Loput noin 4/5-osaa paikallisina havaituista lajeista taas havaitaan alueen metsiköissä, niityillä tai vanhalla kaatopaikalla. Tässä suhteessa asiassa olisi hyvä konsultoida todellisia kokemusasiantuntijoita eli alueen erittäin hyvin tuntevia lintuharrastajia kenellä on satojen tai tuhansien retkien kokemus alueelta. Alkukesän äänimaailma Iidesjärven etelärannalla on ainutlaatuinen tässä kaupungissa. Kuluvana vuonna 2024 vanhalla kaatopaikalla saattoi kuulla muun muassa luhtakerttusen, viitakerttusen, satakielen, pensaskertun ja punavarpusen laulua. Entisen kaatopaikan arvokas ruderaattialue tulee palauttaa pilaantuneiden maa-alueiden käsittelyn ja vieraslajien poiston jälkeen joutomaa-tyyppiseksi. Hoidettu nurmikko eikä minkäänlaiset istutukset ei kuulu luonnontilaiseen ympäristöön. Takiaiset, ohdakkeet ja kukkivat sarjakukkaiset takaavat hyönteisille ja linnuille ravintoa. Kaatopaikan pohjoisreunan puusto tulee kunnostustoiden jälkeen korvata mahdollisimman suurilla puilla että suotuisaa palautumista voidaan nopeuttaa. Aihe Pormestariohjelmassa ja kunnallispolitiikassa: Alueen kohtalosta on viime vuosina tehty erinäisiä lausumia yms. Mistä ristiriita vaaleilla valittujen poliitikkojen sanomisten ja virkamiesten aikomusten välillä johtuu? Pormestariohjelmassa 2021-2025 on linjattu alueen jättämisestä luonnontilaiseksi ja perhepuistosuunnitelmista luopumisesta. Kaupunginhallituksen toivomusponsi: "Asemakaavan lähtökohdiksi ja tavoitteeksi otetaan Iidesjärven alueen kehittäminen luonnontilaisena sekä alueen luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja sen ennallistaminen."	

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
Mielipide 32: Suomen mittakaavassa merkittävää lidesjärven eteläpuolista aluetta ollaan kaavoittamassa ja siinä suojeltavaksi jätettävien alueiden ohella alueelle suunnitellaan mm. koirapuistoa, leikkipuistoa, nuotiopaikkoja ja parkkipaikkoja. Vaikka kaavasuunnitelma sisältää positiivisia asioita järviluonnon kannalta, katson että ihmisille suunnatut toiminnot, esimerkiksi leikki- ja koirapuisto parkkipaikkoihin tekevät luonnonsuojelutoimenpiteet tyhjiksi. Suunnitelman perustavanlaatuinen ristiriita on siinä, että suojelualueet jäävät vitriinimäisiksi keitaiksi ja kaikkeen ulkopuoliseen suhtaudutaan joutomaana, jota tulee siistiä. Kuitenkin tosiasiaa joutomaat tarjoavat elintärkeää suojaa lukuisille eläinlajeille ja niiden poistaminen köyhdyttäisi, vastoin suunnitelmia, merkittävästi alueen monimuotoisuutta. Lisäksi melun ja valosaasteen lisääntyminen on todennäköistä. Tällöin alueen ainutlaatuinen äänimaisema tuhoutuu. Alueen lintu- ja luontoharrastajat ovat monin tavoin osoittaneet, kuinka tärkeää luonnontilainen ympäristö on niin ekologisesta näkökulmasta kuin ihmisenkin kannalta. Ajassa, jossa luontokato ja ilmastonmuutos uhkaavat tuhota tulevien sukupolvien elämisen mahdollisuudet, on tärkeää säilyttää luonnontilaisia alueita, jossa eri-ikäiset ihmiset voivat opetella vastuuta ja huolenpitoa sekä omien tarpeiden kohtuullistamista – vain tällä tavoin voimme oppia elämään sopusoinnussa luonnon kanssa. Tämän perusteella esitän, että kaavaehdotusta muokataan niin, että se kaikilta osin tukee alueen luonnontilaisuutta. Ihmisille suunnattuja aktiviteetteja on lähialueilla riittämiin.	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - MITÄ KAASTOPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN
Mielipide 33: (Mielipiteessä useita allekirjoittajia) Haluamme, että aluetta kehitetään luontoarvojen pohjalta ja sitä muokataan niin, että se edistää alueen luonnontilaisuutta. Meille, alueen asukkaille ja kaikille alueen luonnosta nauttiville, lidesjärven koko alue on jo nykyisellään monipuolinen luonto- ja virkistysalue, ja sen vuoksi aluetta tulee ennallistaa ennen kaikkea luonnon monimuotoisuutta tukien, eikä sinne tulisi suunnitella ihmisille suunnattuja aktiviteetteja. Kapeiden suojelualueiden oheen suunnitellut toiminnot tekevät suojelutoimenpiteitä tyhjiksi, sillä niiden vuoksi alueen puustoa joudutaan kaatamaan ja hoidetut nurmikkoalueet kaventavat mm. hyönteisten elinolosuhteita. Toisaalta puiden kaataminen ja pensaikkojen hävittäminen tuhoaisi eläinten luonnollisia piilo- ja pesäpaikkoja. Siistiin kaupunkiympäristöön tottuneen silmin sotkuisilta	

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
näyttävät joutomaat ja ”rytökasat” tarjoavat tosiasiaa elintärkeää suojaa lukuisille eläinlajeille ja niiden poistaminen köyhdyttäisi, vastoin suunnitelmia, merkittävästi, alueen monimuotoisuutta. Lisäksi kuntoilualueet, leikki- ja koirapuistot parkkipaikkoinen lisäävät melua ja mahdollisesti valosaastetta ja lisäävät alueen yleistä rauhattomuutta. Tämä tuo haittaa myös alueella liikkuville ja järven tuntumassa asuville ihmisille, koska kaupunkiympäristössä oleva ainutlaatuinen äänimaisema rikkoutuu: hiljaisuus, rauha ja lintujen äänien kuuleminen ovat uhattuna. Alueen jättäminen mahdollisimman luonnontilaiseksi on myös taloudellinen vaihtoehto, koska sen toteuttaminen ei vaadi suuria investointeja. Alueella nyt olevat Tampereen kaupungin varastoalueet on syytä purkaa ja maisemoida ja muutenkin tämä alue kaipaa siistimistä. Tälle alueelle tulee istuttaa lisää puita ja pensaita, joka tukevat järven ekosysteemiä. Lisäksi olemassa olevia kulkuväyliä on syytä parantaa, sijoittaa kosteille ranta-alueille esimerkiksi pitkospuita, ja huolehtia siitä, että alueella olisi muutamia penkkejä ja roska-astioita. Erityiskysymyksenä on huomioitava entisen kaatopaikan alue. Sen vaikutukset lidesjärveen on selvitettävä erityisellä huolella, koska siihen liittyy riskejä sekä koko järven että nykyisen pesimälinnuston kannalta. Ainoa vaihtoehto lienee se, että sadevesien valuminen pohjavesien mukana järveen estetään, mutta muuten jätetään entisen kaatopaikan eli niin sanottu multakasojen alue luonnontilaiseksi, sillä nykyisellään multakasat ja niihin rajautuva tikkojen suosima lahopuumetsä ovat luonnon näkökulmasta arvokkaita lintujen ja hyönteisten asumisympäristöjä. Multakasojen alue on myös arvokas muuttolintujen pysähdyspaikka. Täten tämä alue aina Nekalantielle asti vaatii erityistä suojelua ja sen luonnon koskemattomuutta. lidesjärvi on maakunnallisesti tärkeä lintualue sekä muutonaikaisten kerääntymien että pesimäaikaisten pesintöjen takia. lidesjärvellä ja sen ranta-alueilla on vuonna 2020 havaittu 163 lintulajia, kun lasketaan mukaan pesivät, ruokailevat, lepäilevät ja alueen kautta muuttavat lajit. Pesiviä lintulajeja oli lähes 60. Järvellä ja sen ympäristössä on vuosien varrella tavattu lukuisia harvinaisuuksia kuten amerikantavi, pikkutiira, valkosiipitiira, jalohaikara, pussitiainen ja huuhekaja.	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - MITÄ KAAKTOPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
Järven lajistoon kuuluu myös EU:n direktiivillä suojeltu viitasammakko. Hyönteisistä on mainittava erittäin uhanalainen mäkihiilikoi. Lisäksi on mainittava vuosina 2011–2020 havaittu täplälampikorento, joka on vakiinnuttanut kantansa alueella, ja vuonna 2020 havaittu lummelampikorento. Molemmat edellä mainitut on rauhoitettu ja EU:n direktiivilajeja. Vuonna 2001 tehdyn hyönteiskartoituksen mukaan hyönteislajeja on alueella 1263 Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta sekä ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu Suomen perustuslain (731/1999, PL) 20 §:n mukaan kaikille. Luonnon monimuotoisuutta on pyritty turvaamaan monen ympäristöön liittyvän säädöksen kautta. Velvoitteet monimuotoisuuden turvaamisesta eivät ole kuitenkaan johtaneet riittäviin toimenpiteisiin tai niiden vaikutukset ovat jääneet vähäisiksi, minkä osoittavat maamme uhanalaisten lajien ja luontotyyppien tilan tuoreimmat selvitykset (Punaiset kirjat). Tämän vuoksi vaadimme, että seuraavista kaavaluonnoksessa olevista suunnitelmista luovutaan ja niiden tilalla suunnitellaan toimenpiteitä, jotka edistävät luonnon monimuotoisuutta: - leikkipuisto - koirapuisto - kuntoilualue - nuotiopaikat - multakasojen muuttaminen hoidetuksi puistoksi - parkkipaikat Saavutettavaan lintutorniin suhtaudumme positiivisesti, mutta sen yhteydessä olevia parkkipaikkoja tulisi olla mahdollisimman vähän ja ne tulisi sijoittaa kaavoitetun alueen reuna-alueelle Nekalantien varteen.	
Mielipide 34: Kaavan tiedotustilaisuudessa nousi keskustelua koirapuiston paikasta. Koirapuistoa ehdotettiin uudelle paikalle purettavan huoltorakennuksen tilalle. Koirapuiston tähän siirtäminen menisi hankkeen osana tehtyä Luonnon monimuotoisuusarviota (2024) vastaan. Kyseisen arvion mukaan huoltorakennuksen ja Rantaraitin välinen alue on suositeltu parannustoimien kohteeksi heikkojen luontoarvojen takia. Tätä parannusta ei saada, jos paikalle tulee koirapuisto. Arviossa sanotaan: ”Säilyvien elinympäristökuvioiden parantamisella voidaan parantaa suunnitelman mukaisen puistosuunnitelman monimuotoisuuspisteitä. Parantamistoimenpiteet suunnitellaan kuvioille, joiden nykytila on heikko (poor) tai keskinkertainen (moderate) ja joiden parantaminen on realistista suhteellisen lyhyellä aikajänteellä.” Ehdotetuilla säilyvien elinympäristöjen parantamistoimilla saadaan lisää monimuotoisuuspisteitä eli suomeksi luonnon monimuotoisuutta. Tämä on erittäin tärkeää, sillä	Koirapuistoa on suunnitelmissa esitetty huoltorakennuksen ja -alueen kohdalle, jolloin niitty säilyy ja sitä voidaan kehittää monimuotoisuusarvioinnissa esitetyllä tavalla.

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
arvion mukaan nykyisen kaavan toteutuessa alueen kokonaisuutta tarkastellen luonnon monimuotoisuuspisteet eli monimuotoisuus laskee. Lasku on tietenkin vielä suurempi, jos tätä parannustoimea ei päästä tekemään arvion suositamalla tavalla. Näiden seikkojen lisäksi pidän kaavassa ehdotettua koirapuiston paikkaa oikein sopivana, ja ehdotettua kaavaa muutenkin hyvänä.	
Mielipide 35: Esille asetetussa materiaalissa on sisältöä, jota ei ole avattu eikä selitetty kunnolla missään esillä olevissa materiaaleissa. Tarkoitan seuraavaa kohtaa: Asemakaavan nro 8725 esittelymateriaalissa 02 Asemakaavaluonnoksen selostus, valmistelu (pdf-tiedoston nimi 8725_luonnos_selostus_20241024) kerrotaan näin: ”PERUS- JA TUNNISTETIEDOT Asemakaava koskee: Tampereen kaupungin XXIII kaupunginosan virkistysaluetta XXIV kaupunginosan virkistys- ja erityisaluetta XXVI kaupunginosan suojelualuetta sekä Järvensivun kaupunginosan katu- ja virkistysaluetta Asemakaavalla muodostuu: Tampereen kaupungin XXIII kaupunginosan katualuetta XXIV kaupunginosan virkistys- ja suojelualuetta XXVI kaupunginosan virkistys- ja suojelualuetta sekä Järvensivun kaupunginosan katu- ja erityisaluetta” Tämän tekstin perusteella syntyy sellainen käsitys, että tällä kaavalla aiotaan tehdä seuraavat muutokset: Tampereen kaupungin XXIII kaupunginosan virkistysalue muutetaan katualueeksi. Tampereen kaupungin XXIV kaupunginosan virkistys- ja erityisalue muutetaan virkistys- ja suojelualueeksi Tampereen kaupungin XXVI kaupunginosan suojelualue muutetaan virkistys- ja suojelualueeksi. Asemakaavan valmisteluvaiheen materiaaleissa on kuvattu alueen XXIV asioita, mutta ei alueen XXIII tai XXVI asioita. Ei kai ole mahdollista, että tällä asemakaavaehdotuksella voitaisiin tehdä kyseiset muutokset koskien alueita XXIII ja XXVI , kun näitä muutoksia, niiden sisältöjä ja mahdollisia seurauksia ei ole kuvattu eikä tuotu julkisiksi millään tavalla asemakaavan valmistelumateriaaleissa. Alueita XXIII ja XXVI koskevat muutokset tulee esitellä ja avata ja antaa mahdollisuus kommentoida niitä. Niitä ei voi paketoida tähän samaan yhteyteen, jossa on esitelty vain aluetta XXIV koskevia suunnitelmia	Kaupunginosarajat jakavat suunnittelualueita siten, että asemakaavakartassa esitettyyn ja aineistoissa kuvattuun alueeseen kuuluu osia Viinikan (XXIII), Nekalan (XXIV), Jokipohjan (XXVI) ja Järvensivun kaupunginosista. Nämä on mainittu kaavan otsikossa ja kartan nimiössä. Asemakaavan aineisto kuvaa siis myös näihin kaupunginosiin kuuluvia kaava-alueen osia. Kaupunginosarajat näkyvät kaavakartalla joko ristiviivana tai muun rajaviivan yhteydessä poikkiviivoina: Ristiviiva (kuva yllä) Muun rajaviivan yhteydessä poikkiviivoja (kuva yllä)

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
Mielipide 36: Alueen asukkaat keräsivät adressin lidesjärven ja sen eteläpuolisen alueen muuttamisesta luonnonsuojelualueeksi. Tällä tarkoitettiin lidesjärven ja Nekalantien välistä aluetta kokonaisuudessaan. Adressissa pyydettiin myös toimintapuiston suunnittelun keskeyttämistä. Allekirjoittajia on tähän päivään mennessä 2048 henkilöä. Tämä on asukkaiden vahva kannanotto, että koko Nekalantien ja lidesjärven välinen alue halutaan jättää luonnontilaiseksi ja valitettavasti kaavan valmistelijat eivät ole ottaneet tätä riittävästi huomioon. Kaavasuunnittelijat ovat ohittaneet nämä toiveet ja suunnitelleet liian suuren osan aluetta ihmisen toimintapuistoksi. Hoidetut nurmikot, kaadettavat puut ja ihmistä varten rakennetut puistoalueet köyhdyttävät merkittävästi alueen luonnon monimuotoisuutta. Monen harvinaisenkin lintulajin pesimäalue katoaa, kun puita kaadetaan ja risukasoja poistetaan ja myös lintujen talviajan ravinnon saanti heikkenee, kun joutomaata katoaa esimerkiksi kaatopaikan ympäristöstä. Lintujen ravintokasvit, kuten ohdakkeet, kasvavat juuri tällaisilla hoitamattomilla joutomailla. Myös harvinaiset hyönteiset ja muut alueen eläinlajit kärsivät ja mahdollisesti katoavat tämän kaavasuunnitelman johdosta. Kuulostaa kummalliselta, että luonnon monimuotoisuuden tilan määrätietoinen parantaminen on osa Tampereen strategiaa 2030, kun tässäkin tapauksessa kaupunki toimii aivan päinvastoin. Alueen asukkaat, lintuharrastajat ja luontomatkailijat rakastavat lidesjärven aitoa koskemattomaa luontoa eikä Nekalantien ja lidesjärven väliselle alueelle pidä rakentaa mitään ihmiselle tarkoitettuja toimintoja kuten kirsikkapuistoa, leikkipuistoa ja koirapuistoa. Alue on hyvä nykyisellään ja jätettävä kokonaan luonnon tilaiseksi. Parhaiten ihminen virkistyy ja palautuu kävellessään aidossa luonnossa ja tästä on tutkittuakin tietoa olemassa. Lähiluonnolla on positiivinen vaikutus fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin. Jokaisella ihmisellä on tärkeää olla esteetön pääsy aitoon lähiluontoon. Myös autottomilla, bussia / ratikkaa käyttävillä ja vähävaraisilla, joilla ei ole välttämättä varaa edes bussimatkaan. Lähiluonnon pitää olla lähellä ja päivittäin saavutettavissa, jolloin se tukee mm. mielenterveyttä ja työkykyä. Alueelle ei tarvita uutta leikkipuistoa. Nekalantien toisella puolella olevassa Lampipuistossa on suosittu leikkipuisto, jota ei pidä lakkauttaa. Leikkipuiston sijaan alueelle olisi parempi tehdä luontopolku lapsille ja nuorille, jossa voisi olla opastustauluja eläimistä ja kasveista. Luontopolku voisi alkaa bussipysäkin kohdalta, jotta kulku sinne on helppoa pienillä lapsilla. Tässäkin olisi hyvä hyödyntää olemassa olevia polkuja. Myöskin koirapuisto on tällä kaava-alueella tarpeeton. Käsittääkseni asukkaat	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - MITÄ KAATOPAikka-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN - MITEN PORMESTARIOHJELMAN LINJAUKSET JA KANSALAISADRESSI ON HUOMIOITU SUUNNITTELUSSA

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
tykkäävät ulkoiluttaa koiriaan ranta-alueen poluilla. Koirapuisto tuhoaa liian ison osan alueen metsää. Sama tilanne on leikkipuiston osalta ja sen viereisillä toiminnoilla: metsää tuhoutuu ja juuri näillä metsäalueilla pesii monia lintulajeja, mm. satakieli. Mikäli koirapuisto ja leikkipuisto katsotaan välttämättömäksi, niitä voisi sijoittaa esim. Nekalantien varteen varastorakennuksen tienoolle ja tyhjälle hiekka-alueelle, jotta yhtään metsää ei jouduta kaatamaan. Mieluummin koirapuiston sijainti voisi kuitenkin olla tyhjässä Viinikan puistossa, jossa ei ole mitään toimintoja. Siellä olisi hyvin tilaa myös muille aktiviteeteille, kuten pelailuun ja kuntoilulaitteille tms, jonka tyyppisiä nyt esitetään kaavassa. Kuntoilulaitteet tms. ja pelailupaikat sopisivat myös Lampipuistoon. Taimistolle ei tule rakentaa piknik-nurmikoita, jotka tarpeettomasti yksipuolistavat alueen luontoa ja käyttäjät aiheuttavat meteliä rantavyöhykkeelle. Lampipuisto on suosittu piknikpaikka kesäisin ja palvelee koko Nekalaa. Myös lähempänä taimistoa esimerkiksi Koskuenuisto on kesällä piknik-käytössä. Taimistolla puusto ja erityisesti Makedonian männyt tulee säilyttää, koska ne toimivat lintujen ravintokasveina. Matonpesupaikka on hyvä pitää nykyisellä paikallaan. Eikö uusi lintutorni voisi olla samalla kohdalla rannassa? Mielestäni tosin nykyinenkin lintutorni järven itäpäässä on riittävä. Mielestäni kaatopaikan rantatörmää ei tulisi muokata ja alkuperäiset puut pitäisi säilyttää. Alueella pitäisi suosia vain kotoperäisiä puulajeja ja niittykasveja. Ei istutettuja puutarhakasveja. Jos kaatopaikalta poistetaan pilaantunut maa-alue, tilalle ei pidä rakentaa tavanomaista steriiliä puistoa ihmistä varten vaan alue tulee jättää luonnontilaan. Kasviston pitää olla sellaista, että se tarjoaa talvellakin ravintoa alueen linnuille. Tähän voisitte kysyä neuvoa alueen lintutieteelliseltä yhdistykseltä. Luonnontilainen joutomaa-alue on toivottavaa kaatopaikan alueelle. Rannan luontopolku lyhenee todella ikävästi, jos se ei jatku kaatopaikan alueella. Kaiken kaikkiaan alue pitää suunnitella luontoarvot edellä eikä ihmisen tarpeisiin. Iidesjärvi sekä Iidesjärven ja Nekalantien välinen alue pitää varata kokonaisuudessaan luonnonsuojelualueeksi ja täten se palvelee parhaiten myös ihmisten virkistäytymistä ulkoilun merkeissä aidossa luonnossa. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ei pidä jäädä vain korulauseeksi kaupungin strategioihin ja juhlapuheisiin.	

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
Mielipide 37: Ehdotan että Tampereen lidesjärvi ja sen eteläpuolinen alue muutetaan kokonaisuudessaan luonnonsuojelualueeksi ja sitä kehitetään siten että focus on alueen luontoarvoissa. Koko lidesjärven alue on pienuudessaan niin herkkä että nyt sinne suunnitellut toiminnot eivät vahvista alueen parhaita ominaisuuksia ja kehitysmahdollisuuksia. Otan esimerkkinä onnistuneesta kaavoituksesta Helsingin Vanankaupunginlahden luonnonsuojelualueen. Helsingin päättäjät ovat ymmärtäneet keskustan kyljessä olevan luonnonvaraisen alueen arvon ja vetovoiman. Aluetta on kehitetty luomalla sinne vain edellytykset liikkua siellä saavutettavasti sekä mahdollisuus seurata lintujen ja muun luonnon elämää häiritsemättä sitä. Samanlaista rohkeutta toivoisin nyt lidesjärven suhteen Tampereen päättäjiltä: hyvin ylläpidettyjä ja saavutettavia polkuja havainnollisine opasteineen ja levähdyspaikkoinen. Yhteistyötä Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen kanssa siten että mahdollisille havaintopaikoille löydetään optimaaliset sijoituspaikat. Nykyiset varastoalueet kannattaisi ennallistaa osaksi luonnonpuistoa. lidesjärvi ympäristöineen on Tampereen seudun merkittävin lintujärvi ja ansaitsee kovienkin kokemustensa jälkeen arvoisensa tulevaisuuden, samoin kaikki tamperelaiset luonto- ja lintuharrastajat. Sijaintinsa vuoksi alue olisi myös kouluille ja päiväkodeille monimuotoisena oppimispaikkana mitä parhain.	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS?
Mielipide 38: Suunnitelmista rakentaa lidesjärven rantaan koirapuisto, leikkipuisto ja piknikalue, on luovuttava, eikä rantaa entisen kaatopaikan kohdalla tule loiventaa. lidesjärven ranta-alueelle ei myöskään tarvita istutettuja kirsikkapuita. Jos uusi lintutorni rakennetaan, ei sitä saa sijoittaa liian lähelle rantaa. Alue on säilytettävä mahdollisimman luonnonmukaisena ja entisen kaatopaikan alue on kunnostamisen jälkeen ennallistettava luonnontilaiseksi. Alueelle suunniteltu ihmistoiminta tulisi häiritsemään linnustoa ja myös tuhoamaan lintujen pesintä- ja levähdyspaikkoja. Nekalan alueella on jo nyt riittävästi puistoja, joita voi kehittää ihmistoiminta edellä. Polkujen kunnostaminen joiltakin osin ainakin sellaisilla paikoilla, jotka ovat kuluneita tai sateiden aikana hyvin kuraisia, voi olla järkevää. Tämä voisi vähentää maaperän eroosiota ja ihmisten tarvetta kulkea polkujen ulkopuolella lisäämässä kulumista. lidesjärven aluetta tulee kehittää luonto eikä ihminen edellä. Ihmisen ei tarvitse päästä kaikkialle eikä luonto ole vain sitä varten, että ihminen voi hyötyä siitä edes ns. virkistytymisen muodossa. Ihmiset voivat nauttia luonnossa olemisesta ilman, että sitä varten erikseen rakennetaan	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Alueelle ei ole suunniteltu kirsikkapuita. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS?

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
mitään ja samalla tuhotaan luontoa. Lintuja ja muita eläimiä ihmisten tulee tarkkailla kunnioittavan etäisyyden päästä häiritsemättä.	- MITÄ KAAOTPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN
Mielipide 39: lidesjärven alue rantoineen ja puistoinen on minulle ja monille muille alueella asuville erittäin merkittävä ja tärkeä. Mielestäni tämän hetkisistä suunnitelmista rakentaa lidesjärven rantaan kaavaillut koirapuisto, leikkipuisto ja piknikalue, on ehdottomasti luovuttava. Missään nimessä en koe, että rantaa tulisi loiventaa entisen kaatopaikan kohdalta. lidesrannan alueen ranta-alueilla on nyt jo aivan ihana eloisa monipuolinen luonto, enkä näin ollen näe mitään järkeä tai lisäarvoa tulevan siitä, jos lidesjärven ranta-alueelle istutettaisiin kirsikkapuita. Alue on mielestäni vallan viihtyisä ja kaunis nykyisessä luonnontilassaan. Mitä tulee suunnitelmaan rakentaa uusi lintutorni, niin toivoisin ettei sitä sijoitettaisi turhan likelle rantaa, jotta alueen luonto ja linnut saisivat pysyä mahdollisimman rauhassa. Uskon vakaasti että alueen säilyttäminen niin luonnonmukaisena kuin mahdollista, tukee sekä luontoa että sen lukuisia lintuja ja muita eläimiä. Entisen kaatopaikan alueen kunnostustoimenpiteitten jäljiltä, aluetta olisi mahdollisuuksien mukaan toivottavaa ennallistaa luonnontilaiseksi. On selvää että nyt suunniteltu ihmistoiminta lidesrannan alueella tulisi merkittävästi häiritsemään linnustoa, tuhoamaan lintujen pesintä- ja levähdyspaikkoja ja olemaan muutoinkin haitaksi ja häiriöksi luonnolle. Loppulausumana totean vielä, että minulle ja niin monelle suuresti rakasta lidesjärven aluetta pitäisi kaikin puolin kehittää ennen kaikkea luontoa ajatellen, eikä ihmisen tarpeet edellä. Tämän ja muitten alueitten linnustoa, muita eläimiä, puustoa, yms. olisi ihmisten syytä tarkkailla ja nautiskella kunnioittavan etäisyyden päästä häiritsemättä.	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - MITÄ KAAOTPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN - SUUNNITELLAANKO ALUEELLE KIRSIKKAPUISTOA - ALUEEN VALAISTUS
Mielipide 40: Yleisötilaisuus Steiner-koululla 6.11.2024 oli hyvä ja siellä oli kaupungilta hyvin asiantuntijat edustettuna mikä loistavaa. Suunnitelma on hyvänlainen ja hyvä kokonaisuus missä luontoarvot on hyvin huomioitu. Eräs asia johon haluaisin muutosta on koirapuiston paikka. Nykyinen esitetty paikka on mielestäni liian lähellä lintujen pesimäalueita eli itäpäättä. Perustelu: koirista lähtee haukunat ja melua, jotka tarkoittavat herkimpiä lintulajeja lidesjärveltä pois ja lidesjärven	Koirapuisto on siirretty mielipiteen antajan ehdottamaan sijaintiin nykyisen huoltorakennuksen ja -alueen paikalle. lidesjärven etelärannalla säilytetään niittyalueita.

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
ylläpitäminen monipuolisena ja rikkaana lintujärvenä vaarantuu. Ehdotus: parempi paikka koirapuistolle olisi ko. alueen itäpäässä oleva alue, jonka olen merkannut punaisella ympyrällä liitteenä olevaan kuvaan tekstein. Toinen asia mihin pyydän kiinnittämään huomiota on se, että luonnonvaraisia niittyjä jäisi puistoon myös, jotta määrätyt pienlinnut ja nisäkkäät ja hyönteiset säilyvät alueella eivätkä katoa puistosta. Vastaan mielelläni kysymyksiin ja olen käytettävissä ideointiin.	
Mielipide 41: Minusta lidesjärven alue on niin harvinainen koko Suomen mittapuulla, että se pitäisi rauhoittaa luonnolle ja eläimille lähes kokonaan. En ole oikein missään näin lähellä kaupunkia törmännyt vastaavaan. Erilaisia eläimiä pääsee tarkkailemaan usein hyvinkin läheltä. Paikka on aika suosittu ihan tuollaisenaan, niin ihmisten, kuin eläintenkin keskuudessa. Mutta alue on eläimiä ajatellen kuitenkin aika pieni. Siellä ei niin hirveästi yhtenäistä puustoa ja pensaikkoo ole, joten pienetkin muutokset voivat vaikuttaa. Eläimet tarvitsevat piilo- ja pesäpaikkoja. Vanhan kaatopaikankin alueen toivoisin kunnostuksen jälkeen rauhoitettavan pa. eläimille. Se on ollut tärkeä jo nyt mm. pysähdys- ja pesäpaikkana monille linnuille, vaikka isot ajoneuvot ovat siellä jyllänneet jne. Kuinkahan huikean siitä nyt saisi?! Jotenkin tätä tukevaa maisemointia toivoisin esim. jotain risu/maakasoja, pensaikkoo, puskaa (kasvien vieraslajit tietenkin pois). Niiden välissä voisi kulkea, vaikka jotain reittejä, jotka mahdollistaisivat tarkkailua. Kenties sivummalle jotain penkkejä. Leikkipuistoja on jo lähellä niin paljon, että tuonne ei minusta erikseen semmoiselle olisi tarvetta. Ehkä joku lyhyehkö luontopolku lapsille, jossa olisi kylttejä, missä on kuvia ja tietoa alueen eläimistä, jos lapsia haluaisi kohderyhmänä erityisesti huomioida. Joitain opastauluja voisi harkita myös kaikillekin, missä olisi juuri tietoa alueen eläimistä, linnuista, kaloista, hyönteisistä, kaloista. Tai joku luontokeskuksen tyyppinen rakennus/katos, mistä tätä tietoa löytyisi. Tulevaan lintutorniin voisi myös mahdollisesti laittaa jotain infoa alueen yleisimmistä linnuista. Joku virallinen nettisivustokin voisi olla. Koirapuistolle en myöskään näe erityistä tarvetta. Lenkkikavereina toki, niin kuin tähänkin asti. Koirien haukunta ja linnunlaulun kuuntelu ja tunnistamisen yrittäminen, eivät oikein sovi yhteen. Kokemukseni mukaan kaikki koirat eivät viihdy aidatuissa pienehköissä puistoissa. Isompi aidattu koirametsä jossakin muualla olisi minusta koirillekin kivempi vaihtoehto. Iideksen alue voisi keskittyä enemmän ulkoilun ja luonnon seuraamisen tukemiseen. Muihin asioihin Tampereelta löytyy jo paljon puistoja ja paikkoja.	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - MITÄ KAAKATPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
Hevoshaasta voisi lähteä rantoja pitkin reitti vanhalle lintutornille. Semmoisen saisi varmaan aika vähällä vaivalla. Pitkospuita vain hankalimpiin kohtiin. Olisi erittäin hienoa, jos kerran kaatopaikalla pilattu alue saataisiin nyt elvytettyä takaisin mahdollisimman hyvin!	
Mielipide 42: Suunnitelma vaikuttaa yleisesti hyvältä. Esitän kuitenkin joitakin mieleeni tulleet asioita. 1. Voisiko yhteyttä Viinikanpuistosta lidesjärveen parantaa raivaamalla suoran näköyhteyden puistosta järvelle. Näin myös satunnaiset ohikulkijat voisivat huomata järven. Viinikanpuisto ikään kuin jatkuisi järvelle asti. Polku kulkisi tällöin luonnollisesti tuolla näkymäakselilla. 2. Linnuston kannalta alueella on yksi vika, mikä miellyttää kävelijöitä, mutta tosiasiallisesti haittaa linnustoa. Polut kulkevat monella kohtaa liian lähellä rantaa. Näillä kapeilla alueilla linnut eivät uskalla olla. Vesirajat ovat parhaita lintupaikkoja. Siksi polkujen siirto kauemmaksi rannasta olisi perusteltua aina kun se on mahdollista. Taimiston alueella kulkee kolme (siis monta) väylää itä-länsisuunnassa matonpesupaikalle, lähinnä rantaa kulkeva polku liian lähellä rantaa. Voisiko yhden tai kaksi väylää poistaa. 3. Leikkipuistoa on esitetty lidesrannan puolelle. Ymmärrän kyllä, että se tuo sinne elämää. Sijainti tuntuu hiukan syrjäiseltä. Käyttäjät joutuvat ylittämään Nekalantien päästäkseen sinne. Jos tulee tiukka vaatimus vähentää toimintoja rannan puolelta, voisiko leikkipuiston siirtää Lampipuistoon (jossa jo on leikkipaikka).	1. Näköyhteyttä Viinikanpuistosta lidesjärvelle ei ole luontevasti saavutettavissa, mikäli kaatopaikka kunnostetaan. Sen korkeusasemat muuttuvat kunnostuksen yhteydessä. Näkymä järvelle 2. Rannan polkuyhteys on asemakaavassa esitetty ohjeellisena, joka tarkoittaa, että sen sijainti on jatkosuunnittelussa sovitettavissa tarkemmin olosuhteisiin. 3. Lampipuiston leikkipaikan kehittäminen ja laajentaminen ei ole mahdollista alueen kulttuurihistoriallisten arvojen vuoksi. Samasta syystä leikkipuisto ei sovi Viinikanpuistoon.
Mielipide 43: Laadittu puistosuunnitelma on suunnitelmansa laadukas ja ammattityötä. Siinä on huomioitu ekologisia seikkoja. Periaatteena näyttää olevan ”jokaiselle jotakin”. Tässä piilee myös suunnitelman ristiriitaisuus. Miten huomioida luontoseikat selvästikin virkistyspainotteisessa suunnitelmassa? Juuri asetelma jokaiselle jotakin on hyvin ongelmallinen luontoarvojen säilyttämisen kannalta. Lasten leikkikenttätoiminta on kannatettavaa peruspuistoissa. Täällä se vääjäämättä lisäisi hälyisyyttä ja vaikeuttaisi hiljaisia toimintoja kuten lintujen laulun kuuntelua. Virikkeellisempää lapsille olisikin vanhempiensa mukana luonnon ihmeiden tarkkailu, elävän maan tonkiminen, löytöretkeily	

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
kuin ryntäily välineistä toiseen steriilissä turvapuistossa. Perustetaan alueelle lapsia varten satupolku. Siirretään kallis ja tilaa vievä leikkikenttä vaikka Lampipuistoon. Myöskään koirapuisto ei sovellu alueelle eikä varsinkaan keskelle luontokohdetta. Esitetyssä suunnitelmassa se tulisi alueelle, missä on kuunneltu ja havainnoitu mm kultarintaa, satakieltä, luhtakerttusta ja viimeksi itäistä vaellusharvinaisuutta taigauunilintua. Ristiriita olisi ilmeinen. Eikö alueen voitaisi nähdä olevan pelkkä luontokohde? Tämä säästäisi huomattavasti kaupungin rahoja, veroeurojamme. lidesjärvi on ainutlaatuinen luonnonkeidas lähellä kaupungin ydintä. Siellä on voinut lähiretkelijä tutkia, bongata ja harrastaa erilaisia eliölajeja linnuista kasveihin, nisäkkäistä hyönteisiin. Tai sitten vain rentoutua, kuunnella hiljaisuutta, lintujen laulua, nauttia hetken kiireettömyydestä ja vähistä valoista. Siksi myöskään valaistusta ei olisi syytä lisätä. Matonpesu ja palstaviljely sopisivat alueelle jatkossakin. Ne eivät ole ristiriidassa luontoharrastuksen kanssa. Alueella on ollut erilaista kaupungin toimintaa: taimien kasvatusta, lumen varastointia, mullan tekoa ja risujen haketusta. Edellä mainitut toiminnot eivät ole olleet ristiriidassa esim. lintujen hyvinvoinnin suhteen. Päinvastoin. Taimitarhalla makedonianmäntyjen kävyinsiemenet houkuttelevat pähkinähakkeja, jalokuusten kävyt käpylintuja. Ryhmäpalstalla voi havaita lajeja, jotka suosivat avoimempia alueita. Matonpesupaikan lätäkössä viihtyi viime kesänä mustaviklo. Viimeksi mainitut toiminnot ovat suunnitelman mukaankin jatkossa mahdollisia. Entinen kaatopaikka-alue sekä täyttöalueen ja Nekalantien välinen alue olivat 1960-70-lukujen vaihteessa enimmäkseen matalakasvuisempaa niittyä ja ruderaattia. Tämä johtui alueelle levitetystä sorapitoisista täyttömaa-aineksista ja tuodun lumen sulamishiekoista. Ravinteisimpiin kohtiin kasvoi korkeampaa pujoa yms. sekä jatkossa myös matalia pensaita. Kesällä 1970 tutkimme siellä pikkutyllin, pensastaskun, kiurun, keltävästäräkin ja punavarpusen pesintöjä. Alueen pensoittumisen myötä sieltä nuo lajit hävisivät tai vähenivät. Talvikuukaudet siellä ruokaili uhanalainen tuntureiden laji tunturikiuru. Myös peltopyytä ja sarvipöllöjä havaittiin. Järven pinta oli silloin alempana. Lumen kippauksista syntyi keväällä vetisiä kohtia järven rannoille. Näihin muodostui lietettä, mikä toi paikalle kahlaajia kuten liro, suosirri, pikkusirri, suokukko ja syksyisin heinäkurppa. Täyttösora, lumensulamishiekat, mullan teko ja maankäsittelyt mahdollistivat nykyisin vähentyneen jopa uhanalaisen ruderaattibiotoopin syntymisen ja ylläpidon. Jos entistä kaatopaikkaa aletaan	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - MITÄ KAAKTOPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN - ALUEEN VALAISTUS

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
kunnostaa ja vieraslajeja poistaa, olisi hyvä tilaisuus edullisesti saada takaisin tuo rude harvinaistuvine lajeineen, jos työ tehdään oikein. Käsitellään kaatopaikka-aluetta miten paljon tahansa, olennaista olisi, että kaivuiden tasauksiin ei käytettäisi ravinteikasta multaa eikä maata vaan soraa ja hiekkaa. Tehdään ja ylläpidetään tästä osa-alueesta ruderaattirakentamisen koealue ja hylätään luontokohteeseen kuulumaton nurmikointi-idea. Samaa toimintatapaa voidaan soveltaa myös muille suunnitelman mukaisille niittyalueille. Nekalantien varteen suunnitellut hulealueet ovat erittäin kannatettavia. Niiden reunamille olisi mahdollista saada kahlaajille ravintopaikkoja muotoilemalla hulealueen reunat hyvin loiviksi hiekkalietteiksi sekä hoitamalla ne parin vuoden välein niitoilla ja käyttämällä niittoihin pinnanrikkovaa telakonetta. Hyvää on myös rantapolun kevyt kunnostus ja pitkospuiden asentaminen märälle osuudelle. Kauan odotettu lintutorni ja esteetön lintulava ovat myös hyviä asioita. Niiden paikkaa voitaisiin aamuisesta vastavalohäikäisystä johtuen ja kustannussyistä tutkia siirrettäväksi kohti mutkaa, jolloin matonpesupaikka voisi jäädä nykyiselle paikalleen. Loppuyhteenvetona esitän suunnitelmaan seuraavat muutokset: leikkikenttää ja koirapuistoa ei alueelle rakenneta. Lisäksi ehdotan, että entinen kaatopaikka-alue kunnostetaan ruderaattibiotoopiksi ja nurmikkoalueesta tällä kohdin luovutaan. Alueelle ei myöskään tarvita lisävalaistusta.	
Mielipide 44: Suunnitelmat vievät alueen parhaat puolet, ja tuovat tilalle sitä samaa, mitä löytyy jo monesta puistosta Tampereelta. Viittaen ensin Tampereen strategiaan 2030, missä sanotaan seuraavasti: "Parannamme määrätietoisesti luonnon monimuotoisuuden tilaa." Suunnitelmat nimenomaan vähentävät luonnon monimuotoisuutta, ja ovat selvästi strategian vastaiset. Luonnon monimuotoisuus ei toteudu rakennetulla ympäristöllä, vaan vaatii luonnontilaista ympäristöä. Miksemme voi arvostaa sitä mitä elämyksiä kotimaamme tarjoaa luonnostaan? Suunnitelman mukaan melkein koko alue myllätään, ja jätetään vain pieniä kaistaleita tätä upeaa elämäntäyteistä ryteikköä. Luonto ei ole suoraa kulmia, siistittyjä pensaita ja kirkkaita valaistuksia. Kirsikkapuut kukkimassa parin viikon selfie-rallia varten. Hoidetut nurmikot eivät kannattele mitään elämää. Muutama yksityiskohta ihmetyttää erityisen paljon: -Aivan käsittämätön määrä alueesta muokataan. Luonto jää jalkoihin, kun	

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
ihmisen rakennelmat ottavat vallan. Näin pieneksi alueeksi lidesjärven rantamaisemat ovat niin täynnä elämää, että se on todellinen ihme. Upea luontokohde vaarannetaan näin järkyttävillä suunnitelmilla. Ymmärtäisin puistonpenkkien uudistamisen ja muuta pientä, mutta tämä kaikki menee ihan yli ymmärryksen. Jos on aivan pakko jotain koirapuistoa rakentaa, niin miksei heti Nekalantien varteen, missä on pelkkää hiekkaa? - Suunnitelmassa toimiva leikkipuisto Lampipuistosta siirretään toiselle puolelle vilkkaasti liikennöityä tietä. Hirveää rahanmenoa, ja kaupanpäällisiksi vaarallinen tienlylytys. Halutaanko puisto lanata ja laittaa rakennuskäyttöön, vai mikä tähän täyteen rahanhukkaan on motivaatio? Paljon vähemmän rahaa menisi, jos vain ylläpidettäisiin tätä jo täysin toimivaa, ja kaunistaa rakennettua viheraluetta, eli Lampipuistoa. Olisin erittäin tyytyväinen, että leikkipuisto säilyisi paikallaan, ja luontoelämykset saisin tarjota jälkipolville lähellä olevassa luonnontilaisessa ympäristössä lidesjärven rantamailla. Mutta jos nämä suunnitelmat toteutuvat, niin seuraavaksi pitää ottaa jo auto alle, että pääsen minnekkään yhtä rikkaita luontoelämyksiä tarjoavaan paikkaan. - Tuo pima-alueen auki tonkiminen, ja siitä liikkeelle lähtevät haitta-aineet kyllä huolestuttavat tosissaan. Erittäin kallista sekä vaarallista. - Naurettavin ehdotuksista on alue nimeltään "Luontoteemainen liikunta". Rakennetaan siis erikseen alue, missä on teemana luonto? Ei siihen tarvita mitään teemaa. Luonto on luontoa, ja siellä saa liikkua. Ei sitä varten tarvitse rakennella yhtikäs mitään lidesjärvi vetää vierailijoita mutkitteleville poluilleen juuri siitä syystä, että se on ainut saareke todellista luontoa ja elämyksiä lähellä keskustaa. Toivon todella, että tämä Tampereen strategia 2030 ei ole vain sanahelinää, vaan tavoitteista pidetään kiinni. lidesjärvi on tällä hetkellä lintuparatiisi ja hengähdyspaikka vailla vertaa. Risukasoja, puskia ja lahoavia puita ympäröimässä vilkasta järveä. Keväisin lintujen kuorot täyttävät laulullaan ilman. On upeaa asua Tampereella, ja toivon, että näin on vastakin!	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - MITÄ KAASTOPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN - SUUNNITELLAANKO ALUEELLE KIRSIKKAPUISTOA
Mielipide 45: Toivon todella, että lidesjärven uudistaminen tapahtuu luonnon ehdoilla. Alueelta ei ole mitään järkeä poistaa jo olemassaolevaa kasvillisuutta etenkin puustoa. Pelottaa, että kauniista puheista huolimatta kasvillisuus ajetaan matalaksi ja tilalle istutetaan jotakin uutta ja klinistä. Toivon, että jo olemassa olevat "rantarisukot" säästetään, sillä niiden merkitys eläimille on suuri. Suhtaudun	

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
skeptisesti virkistysmahdollisuuksien parantamiseen, sillä Tampereen kaupunki on näyttänyt osaamisensa tässä "turvallisuuden lisääjänä" esim. poistamalla luonnolle tärkeitä lahopuita tai risukkoja ihmisten turvallisuutta lisäämään. Alueelle ei ole tarpeen tuoda nykyistä enemmän ihmisten jälkeä kuten valaistusta. Lasten leikkipaikat ja koirapuisto ovat mielestäni hyvä idea, mutta toivon että näitä rakennetaan vain paikkoihin jossa tällä hetkellä on soraa ja olemassa olevan kasvillisuuden annetaan olla eikä silotella kaikkea. Muitakin paikkoja näille alueella kyllä löytyisi kuin lidesjärven ranta. Pelottaa, että nyt rehevä ja monimuotoinen, liiaksi kylläkin kaltoin kohdeltu lidesjärven alue modernisoidaan liiaksi. Asfalttia ja betonia emme kaipaa tähän kaupunkiin enää yhtään lisää. Nykyiset uudenlaiset leikkipuistot ovat pääosin kammottavia muovimattoineen. Lapset kaipaavat luonnonläheistä leikkipuistoa, jossa hyödynnetään jo olemassa olevia luonnonmateriaaleja. Toivon, että alan asiantuntijoita (mm. lintuharrastajat) todella kuunnellaan, sillä nyt on mahdollisuus tehdä jotain hyvää tai hävittää jotakin arvokasta uudistusriemuissaan.	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - MITÄ KAAKATPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN - SUUNNITELLAANKO ALUEELLE KIRSIKKAPUISTOA
Mielipide 46: lidesjärven ranta palvelee lähivirkistyskäytössä jo nykyisellään. Sinne ei ole tarpeen erikseen rakentaa lisää puistoalueita tai mitään muitakaan ihmislähtöisiä toimintoja (leikkipuistoa, koirapuistoa, parkkipaikkoja). Entisen kaatopaikan ympäristöhaittojen minimointi on tervetullut toimenpide, mutta sen jälkeen myös kyseistä aluetta - kuten myös entistä varikon aluetta tai muita nykyisin hiekkakenttänä olevia alueita on suotavaa kehittää ensisijassa luonnon monimuotoisuutta säilyttävänä ja edistävänä alueina tavalla, jossa toimenpiteitä suunniteltaessa etusijalle asetetaan muunlajisten etu ennen ihmisten etua. Viinikka-Nekala-Järvensivulla on jo valmiiksi runsaasti puistoalueita, joissa voi halutessaan istahdella piknikvilteille viettämään aikaa ihmisten kanssa tai ulkoiluttaa koiraa kuulematta lintujen laulua. Alueella on myös lasten osallisuutta ja omaehtoista toimijuutta tukevasti sekä pientaloalueen luonteeseen sopivasti asumisen lomaan rakennettuja täysin toimivia ja lasten saavutettavissa olevia viehättäviä leikkipuistoja, joille pääsy ei edellytä runsasliikenteisen autotien ylittämistä. lidesjärven rannan viehätys myös lähivirkistyskäytössä on ennen kaikkea sen luontoarvoissa, alueeseen sopivassa	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - MITÄ KAAKATPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
rosoisuudessa ja elämää kuhisevassa ryteikköisyydessä. Toivon näitä elementtejä vaalittavan alueelle hyväksyttävässä kaavassa vielä nyt nähtävillä olevaa kaavaehdotusta merkittävästi tiukemmin	
Mielipide 47: Iidesjärven puiston asemakaavan alue muutetaan luonnonsuojelualueeksi. Arvokas lintujärvi tulee säilyttää sellaisenaan. Hoitosuunnitelma valmistellaan vastaamaan luonnonsuojelualueutta.	Vastauksia löytyy tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI KOKO IIDESJÄRVEN ETELÄRANTAA EI LIITETÄ LUONNONSUOJELUALUEESEEN - MITEN IIDESJÄRVEN LUONNONSUOJELUALUEEN MUODOSTAMISTA SEKÄ HOITO- JA KÄYTTÖSUUNNITELMAN LAATIMISTA EDISTETÄÄN
Mielipide 48: Kaavan kuulemistilaisuudessa virisi keskustelua koirapuiston uudesta paikasta purettavan huoltorakennuksen kohdalle. Tämä on mielestäni todella huono paikka koirapuistolle. Ulkoilen paljon perheeni kanssa kyseisen huoltorakennuksen ympäristössä, koska alue on osa aivan lähiluontoamme. Olemme perheeni kanssa käyttäneet huoltorakennuksen tietä ja sen läheistä metsäkaistaletta ulkoiluun. Jos koirapuisto tulisi tähän, niin metsä pitäisi varmaan kaataa. Käyttäisin aluetta perheeni kanssa paljon mieluummin avoimesti kasvavana niittyä - esimerkiksi frisbeen heittelyyn - ja metsää lasten metsäleikkeihin. Alueelle sopii myös mainiosti pienet polut, jotka halkovat niittyjä ja pieniä metsäkaistaleita. Koirapuistosta aiheutuva meluhaitta on suuri asukkaille ja vieressä asuville eläimille. Meluhaitan lisäksi koirapuiston valot aiheuttavat luontoon valosaastetta. Myöskään lähinaapurustossa ei pidetä ajatuksesta, että koirapuisto rakennettaisiin lähiluontoamme, jota käytämme aktiivisesti. Ulkoilumahdollisuudet sen sijaan kuulostavat kaavassa oikein hyvältä.	Koirapuisto on sovitettu huoltorakennuksen ja -alueen sekä osittain nykyisen tien paikalle, läheistä metsää ei tarvitse sen vuoksi kaataa.

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
Mielipide 49: Alueen luonnontilaisuus on tärkeää linnuille, hyönteisille ja muulle elämälle. Luontokadon torjumista ei saa jättää vain juhlapuheisiin, se koskee kaikkea päätöksentekoa. Kaava on hylättävä.	Vastauksia löytyy tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS?
Mielipide 50: Olen pettynyt yrityksiinne kansoittaa Iidesjärven ja Nekalantien välistä aluetta. Sinne ei tule rakentaa mitään ihmisille tai koirille luontoarvoja heikentämään. Kuraisimmille rantapolun kohdille olisi varmaan perusteltua tehdä pitkospuut tai vastaavat, ettei ihmiset lähtisi kiertämään kuraa heikentämällä ympäröivää luontoa. Sen sijaan aluetta tulisi ennallistaa mm. istuttamalla kotoperäisiä puita ja pensaita. Haitalliset vieraslajit tulee hävittää alueelta. Samalla myös joitakin vähemmän haitallisia vieraslajeja kuten tervtusselja pitäisi poistaa niinkuin eräässä ohjeistuksessa on kirjoitettu. Vanhan kaatopaikan kunnostuksessa on iso riski mennä jotakin pieleen, kuten viitasammakon elinympäristön heikkeneminen, joten tämä vaatisi lisää selvityksiä.	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - MITÄ KAAKOPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN
Mielipide 51: Asemakaavaluonnoksessa on paljon hyvää, pidän esimerkiksi tärkeänä, että siinä on huomioitu mahdollinen nuotiopaikka ja koirapuisto, jotka osaltaan vähentäisivät epätoivottua käytöstä alueella. Irtokoirat aiheuttavat mahdollista haittaa lintujen pesinnälle ja luvattomia nuotiopaikkoja löytyy kesäisin rannan läheisyydestä. Ongelmia kuitenkin on. Esimerkiksi suunnitellut koirapuiston tämän hetken sijainti rikkoo alueen yhtenäisyyttä ja on sijoitettu vakiintuneella talviruokintapaikalle, jossa on myöskin lajirikas lintujen pesintäalue. Toinen merkittävä ongelma on kaatopaikan alue. Tällä hetkellä sen ovat vallanneet vieraslajit, lähinnä jättipalsami ja on selvää, ettei aluetta voi jättää sellaiseksi. Mutta nurmikenttä ei ole oikea ratkaisu tähän. Minulla on perhosten ja kimalaisten linjalaskentareitti Iidesjärvellä ja se kulkee myöskin tästä vanhan kaatopaikan läpi. Kaatopaikan alueella	Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Kaatopaikka-alueen kunnostuksesta kerrotaan lisää tämän raportin vastauskoosteessa s. 1-7 seuraavasti otsikoituna: - MITÄ KAAKOPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
on erittäin runsaslukuisesti kimalaisia ja päiväperhosia ja vaikka jättipalsami ei ole ihanteellinen laji alueelle, on sekin pölyttäjille parempi, kuin nurmikenttä. Jos näin suurelta alueelta kukkivat kukat lähtevät, vaikuttaa se luonnonvaraisten pölyttäjien määrään. Laskentalinjani menee vanhalta kaatopaikalta matonpesupaikalle saakka ja kaatopaikka on ollut runsaslukuisin kimalaisten määrässä ja tämä tulisi mielestäni huomioda siinä, valitaanko paikalle todella nurmikko vai jotain pölyttäjäystävällisempää.	
Mielipide 52: Kuulin, että koirapuistoa suunnitellaan kaavasta poiketen poistuvan huolto rakennuksen tilalle. Tämä on huono paikka koirapuistolle, koska se on aivan arvokkaan lintualueen vieressä. Koirien haukunta häiritsee lintuja ja pahimmassa tapauksessa kutistaa näiden asuinalueita. Tämän lisäksi koirapuisto olisi arvokkaan liito-orava-alueen vieressä josta on myös haittaa. Sen sijaan jos koirapuisto rakennetaan kaavassa suunnitellulle paikalle voi liito-oravien ja lintujen asuinalue jopa levitä luonnollisesti metsän mukaisesti (ks. kuva), mikä on hyvä luontoarvojen kannalta.	Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Aiemmin esitetty paikka nähtiin ongelmallisena paikalla olevan puuston ja luontoarvojen vuoksi.
Mielipide 53: lidesjärven alue on Tampereen merkittävimpiä luontokohteita ja se tulee säilyttää sellaisenaan, mahdollisimman luonnonmukaisena ja koskemattomana. Alueelle ei kaivata lisää ihmiselle kohdennettuja toimintamuotoja, ihmistä varten siistittyjä tiloja, joista luonto kaikkoo. Nekalantien eteläpuolella ja Viinikka-Nekalassa on jo paljon olemassa olevia puistoja, joihin erillistoimintoja ihmisille ja koirille voi sijoittaa, niitä ei tarvita arvokkaaseen luontokohteen, jossa kaupunkilaisten on mahdollista kokea autenttinen luontoelämys, luonnon monimuotoisuus kaikessa rikkaudessaan. Leikkipuistot ja koirapuistot, trendikkäät mutta keinotekoiset ja hengettömät kirsikkapuistot löytävät varmasti paremman sijan toisaalla. lidesjärvi ei tarvitse kuin hiukan pitkospuita ja infotauluja luontopolulle, muutoin se tarvitsee vain luonnontilaa ja rauhaa	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - MITÄ KAAATOPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN - SUUNNITELLAANKO ALUEELLE KIRSIKKAPUISTOA

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
Mielipide 54: Luonnon kehittäminen alueella on varmasti tärkeä tavoite ja sen yhdistäminen olemassaolevaan ja asukkaiden mieltymyksiin on varmasti haaste. EN halua sanoa, että osaisin ratkaista asian ongelmallisuudet. Näkemykseni on, jotta alueen metsittyminen on ollut holtitonta ja metsäalueita tulisi hoitaa aikaisempaa paremmin. Lisäksi mielestäni kaikki vanha kaatopaikkapohja tulisi hoitaa nyt alusta loppuun, sillä myöhemmin se on vain entistäkin kalliimpi rasite. Ja kolmanneksi mielestäni koirapuisto olisi järkevintä sijoittaa selkeästi itsenäiseksi ja irralliseksi, kauemmaksi asutuksesta, sillä niillä on taipumuksena tuottaa voimakasta ääntä ympäristöönsä. > Santalahden koirapuiston yhteydessä oleva koirien uimapaikka on mielestäni loistava juttu. Olisin mitä kiitollisin, mikäli vastaava järjestely alueella onnistuisi, eli puisto olisi vesistön rannalla	Lisää tietoa kaatopaikan kunnostuksesta löytyy tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MITÄ KAAKOPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN Koirapuistoa ei voida lidesjärven arvokkaan linnuston vuoksi sijoittaa lähelle järveä.
Mielipide 55: Tampereen voimassa olevassa pormestariohjelmassa on luvattu jättää lidesjärven eteläpuolinen maa-alue matonpesupaikalta Rantaraitille luonnontilaiseksi, ja ns. varikkoalue on luvattu ennallistaa luonnontilaiseksi. Nyt suunnitteilla olevassa lidesjärven puistosuunnitelmassa tämä on sivuutettu täysin. Puistosuunnitelmaa vastustaman ja koko lidesjärven alueen (ei siis pelkän lidesjärven) luonnonsuojelualueen perustamiseksi on myös laadittu adressi, jossa on yli 2 000 allekirjoitusta sekä lukuisia kirjallisia kommentteja, joissa vastustetaan puistosuunnitelmaa (linkki adressiin: https://www.adressit.com/tampereen_iidesjarvi_ja_sen_etelapuolinen_alue_luonnonsuojelualueeksi). Adressiin tulee edelleen lisää allekirjoituksia ja mielipiteitä. Adressi on luovutettu Tampereen kaupungin kaupunginvaltuustolle, mutta adressin sanomaa ei ole otettu huomioon puistosuunnitelmassa, vaikka olisi pitänyt. Miksi näin on? Vaadin, että lidesjärven puiston suunnittelu keskeytetään, ja alue jätetään luvatusi ja vaaditusti luonnontilaiseksi. Vaadin, että adressin sanoma, kommentit sekä pormestariohjelman lupaukset huomioidaan. Vaadin, että me alueen runsaslukuiset aktiivikäyttäjät otetaan mukaan kokemusasiantuntijoiksi koskien lidesjärven aluetta. lidesjärven eteläpuolinen alue on ainutlaatuinen luonnontilainen alue, jolla elää monimuotoinen linnusto, hyönteisiä ym. luontokappaleita, ja se on valmis ja toimiva ekosysteemi. Alue on ainutlaatuinen luonnontilainen paratiisi. Aluetta ei saa missään nimessä tuhota rakentamalla tilalle ihmispuisto eli ihmisen tarpeita palveleva puisto. Sellaisia on Tampereella jo riittämiin - mutta sellaista aluetta kuin	Suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet. Koirapuiston sijainti on siirretty saatujen palautteiden pohjalta. Perustelut löytyvät tämän raportin alussa olevasta vastauskoosteesta, sivuilta 1-7 seuraavasti otsikoituina: - MIKSI ALUETTA EI JÄTETÄ NYKYISELLEEN - MIKSI ALUEELLE SUUNNITELLAAN TOIMINTOJA MYÖS IHMISILLE - VÄHENEKÖ LUONNON MONIMUOTOISUUS? - MITÄ KAAKOPAIKKA-ALUEELLE TAPAHTUU KUNNOSTUKSEN AIKANA JA SEN JÄLKEEN - MITEN PORMESTARIOHJELMAN LINJAUKSET JA KANSALISADRESSI ON HUOMIOITU SUUNNITTELUSSA - ALUEEN VALAISTUS

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
lidesjärven eteläpuolinen alue, joka on maakunnallisesti tunnettu lintualue, ei ole missään. Vaadin, että tämä huomioidaan. Vaadin, että lidesjärven alueelle ei rakenneta mitään ihmisille. Ainoastaan kuraisimpiin kohtiin voi laittaa kevyet pitkospuut ja kaatopaikan alueen valuminen lidesjärveen tulee estää, mutta tämän jälkeen tämä ns multakasojen eli kaatopaikan alue tulee palauttaa sellaiseksi, että se palvelee lintuja ja koko alueen ekosysteemiä. Tämä tarkoittaa esim puita ja pensaita ym., joka palvelee mm. lintuja ja koko ravintoketjua. Vaadin, että alueelle ei rakenneta koirapuistoja, leikkipuistoja, majametsiä, ulkokuntosalia, pikniknurmikkoja, kirsikkapuita (vieraslaji), nuotiopaikkoja, parkkipaikkoja, ym. mitä puistosuunnitelmassa suunniteltiin ihmisille. Kaikki rakentaminen ihmisille tuhoaa alueen luonnontilaisuuden, tuo alueelle melusaastetta aikaansaavia ihmismassoja, joita alueen kantokyky ei kestä. Vaadin, että alueella nyt vallitseva rauha ja hiljaisuus säilyvät jatkossakin, jotta siellä on edelleen mahdollisuus tarkkailla ja kuunnella hiljaa ja varovasti lintujen ja luonnon ääniä ilman, että esim leikkipuistosta tai koirapuistosta aiheutuu meteliä ja häiriötä. Vaadin, että alueella saa jatkossakin kävellä umpihangessa ja saada lenkkarit sateella kuraisiksi. Vaadin, että myös se otetaan huomioon, että lidesjärven alueella on mahdollisuus luonnossa kävelyn lisäksi myös jatkossakin harrastaa lintujen tarkkailua. Tämä edellyttää em hiljaisuutta ja rauhaa sekä sitä, että alueelle ei rakenneta ihmisille mitään tästä aiheutuvan melusaasteen sekä linnuille aiheutuvien vaikutusten vuoksi. Vaadin, että lintuharrastajat otetaan huomioon, ja lintubongausta on mahdollista jatkossakin tehdä. Onhan Tampereella muillekin harrastuksille mahdollisuuksia ja alueita. lidesjärven alue on luonnostaan lintuharrastuspaikka, ja vaadin, että tämä turvataan myös jatkossa. Vaadin, että lidesjärven alueelle ei tule ollenkaan valaistusta, sillä valot eivät sovellu lintualueelle eikä luontoon muutenkaan. Yövalaistus myös tappaa miljoonia hyönteisiä - siksikin valaistuksen suunnittelu lintualueelle on täysin järjetöntä. Myös alueen lepakot tarvitsevat pimeyttä. Vaadin, että aluetta nykyisellään aktiivisesti käyttävät huomioidaan myös jatkossa - nyt suunnitteilla oleva lidesjärven puistosuunnitelma kun tehdään uusille käyttäjille, ja luonnontilaisen alueen runsaslukuiset käyttäjät ja mm. lintuharrastajat halutaan ajaa	

OSALLISTEN ANTAMAT MIELIPITEET (pisimpiä tiivistetty hieman, viittaukset mielipiteiden antajien tai muiden henkilöiden elämäntilanteisiin tai henkilökohtaisiin tietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
muualle. Nyt on näytön paikka lunastaa juhlapuheiden sanoma aidon luonnon merkityksestä sekä ihmisille että erilaisille luontokappaleille, ja alueen säilyttämisestä luonnontilaisena. Jos kaupunki nyt tuhoaa ihmispuistolla lidesjärven ainutlaatuisen lintu- ja luontoalueen niin sillä tulee olemaan vakavat ja kauaskantoiset seuraukset. lidesjärven alue kuuluu lintujen ja muiden luontokappaleiden lisäksi erityisesti meille aluetta jo nyt aktiivisesti käyttäville (meitä on todella paljon) ja sen hiljaisuudesta ja rauhasta nauttiville. Te päättäjät olette töissä meillä asukkailla.	
Mielipide 56: Tätä kaavaa (Diaarinumero: TRE:932/10.02.01/2020, lidesjärven puisto, kaava 8725) koskeneessa tiedotustilaisuudessa esitettiin idea että koirapuisto siirrettäisiin lähemmäksi Rantaraittia. Tämä herättää huolta, sillä alue on kaatopaikan lievealuetta. Vaikka alueelle lisättäisiin maata, koirat kuitenkin kaivamalla voisivat tuoda pilaantuneen maa-aineksen pintaan. Syvin kuoppa, minkä olen nähnyt koirien (myyriä etsiessään) yhdessä vähitellen kaivaneen koirapuistossa on ollut lähemmäs kaksi metriä syvä. Sen lisäksi koirat juostessaan kuluttavat minkä tahansa katteen tai pinnan puhki puistossa. Toinen asia mistä olen huolissani on se että kun koirat virtsaavat ja ulostavat koirapuiston alueella, etenkin virtsa saattaa liuottaa maaperästä raskasmetalleja ja muita epäpuhtauksia. En haluaisi koirien telmivän saastuneessa maassa. Jos koirapuisto siirtyisi Rantaraitin viereen, se sijaitsisi alkuperäistä suunnitelmaa paljon lähempänä asutusta. Asutuksen läheisyys tuottaa harmia ja kitkaa niin koiraharrastajille kuin asukkaillekin. Koirat ovat puistossa ollessaan riehakkaita ja äänekkäitä ja soisin että uusi koirapuisto on paikassa, missä koirat saavat haukkua ilman että kukaan häiriintyy siitä.	Kaavaehdotuksessa ja Nekalanrannan yleissuunnitelmassa koirapuistolle on esitetty uutta sijaintia nykyisen varaston ja varastoalueen kohdalle. Etäisyys koirapuistosta lähimpiin, Rantaraitin ja Nekalantien varrella sijaitseviin asuintaloihin on noihin sata metriä.

